

NÉPÚJSÁG

2025. május 27., kedd
LXXVII. évfolyam
116. (21982.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

17 köbméter szemetet gyűjtöttek össze Megtisztult a Maros-part

Fotó: Marosvásárhelyi Rádió

Több mint száz önkéntes vett részt május 25-én, vasárnap a Marosvásárhelyi Rádió által szervezett **Közösen kitakarítjuk!** akción, amelynek keretében 17 köbméter szemetet gyűjtöttek össze a Maros-parton.

Nagy-Bodó Szilárd

A résztvevők (önkéntesek és partnerek) a Hétfák és a marosszentkirályi gát között takarították meg a folyó mindkét partját. A munkafolyamatot szemetes- és terepjáró autók, motorcsónak és kenuk is segítették. Az összegyűlt szemet összetétele vegyes volt: műanyag palackok, üvegek, zacskók, építkezésből származó hulladékok, de bútordarab is akadt, írják közleményükben a rádiósok.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Ingyenes bőrrákszűrés

A szűrési kampány célja az esetleges elváltozások, valamint a bőrrák korai felfedezése, ugyanis a tapasztalat azt mutatja, hogy sok esetben későn, már előrehaladott stádiumban derül fény a betegsége.

4.

Fejlődés és közösségépítés

Több mint kétszáz napja, hogy egy új, fiatal csapat vezeti Havad községet, Csiszér Izabella polgármesterrel az élen, így Havad is végre a fejlődés útjára lépett.

6.

„Úgy látjuk, hogy egymásért vagyunk”

Erdély hat magyar hivatásos néptáncegyüttese ajándékozta meg a marosvásárhelyi közönséget – és persze egymást – a múlt szerdától szombatig zajlott 19. találkozásukra elhozott szebbnél szebb előadásokkal.

7.

AKTUÁLIS

Új idők szele

Mózes Edith

A közvetlen szavazással nemrég megválasztott államfő hétfőn ünnepélyes keretek között letette a hivatali esküt, és ezzel elkezdődött öt évre szóló hivatali ideje.

Az ünnepi ülésre a többi volt államfő mellett meghívást kapott Klaus Iohannis is, de nem tett eleget a meghívásnak. Talán még mindig a csúfos lemondása okozta sebeit nyalogatja. Vagy talán az arroganciája nem hagyta „lealacsonyodni” az új elnök beiktatásának szintjére?

Az új elnök politikai ellenfele a jelek szerint egy nappal korábban még nem fogadta el a vereséget, és pontosan az eskütétel idejére időzített egy tiltakozást. Tehát mindenki azt várta, hogy a szokásos hangoskodással, agreszív bekiabálásokkal „színesíti” az ünnepélyes pillanatot. Előzőleg üzeneteket is kaptak az úgymond „szuverenista” képviselők, hogy ne szavazanak meg egy olyan elnököt, akit külföld szózt a nyakunkba. Azonban sem az eskütétel, de az azt követő szónoklat alatt sem történt semmi zavaró. Csúpn az AUR és a POT padsorai ásitottak üresen.

De lássuk, melyek az államelnök hatáskörei. Az alkotmány értelmében az elnök biztosítja az egyensúlyt az államban, ő az ország nemzeti függetlenségének, egységének és nemzeti integritásának a letéteményese, felelős az ország bel- és külpolitikájáért, valamint a honvédelemért és a nemzetbiztonságért.

Románia elnöke nevezi ki a miniszterelnök-jelöltet; a parlament bizalmi szavazása nyomán kinevezi a kormányt, kihirdeti a parlament által elfogadott

(Folytatás a 3. oldalon)

-50% Kedvezmény a nyugdíjasok számára

*A kedvezmény az UNCOATED műanyag lencsére érvényes.
Ajánlatunk a készlet erejéig tart, nyugdíjszelvénnel igényelhető.
A kedvezmény érvényes: 2025. május 31-ig.

OPTICA OPTOFARM

MÁJUS

27

KEDD

Ma **HELLA**
holnap **EMIL, CSANÁD** napja

Az év **147.** napja, hátravan **218** nap

IDŐJÁRÁS

Többnyire felhős

Hőmérséklet:

max.: **15 °C**
min.: **11 °C**

naptár

Isten éltesse!

EMIL: a latin Aemilius nemzetség-névből ered. Jelentése: versengő, igyekvő.
CSANÁD: az ismeretlen jelentésű régi magyar Csana személynévből származik, -d kicsinyítő képzővel.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. május 26.	
1 €	5,0612 lej
1 \$	4,4478 lej
100 Ft	1,2537 lej
1 g arany	475,986 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő

hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Templombúcsú Jedden

Áldozócsütörtökön, Urunk mennybemenetelének ünnepén, május 29-én 18 órakor tartják a jeddi római katolikus templom búcsúünnepét. Az ünnepi szentmisét és a szentbeszédet Sebestyén Domokos ákosfalvi plébános tartja. A szentmise végén megáldják, majd a templom előtti téren ünnepélyesen felhúzzák a székelő zászlót.

Jótekonysági játékvásár a Philotheában

A marosvásárhelyi Philothea Klub szervezésében május 26-án, hétfőn ötnapos jótekonysági játék- és gyermekkönyvvásár nyílt a Philothea Bernády tér 3. szám alatti székhelyén. A Kandake kávézóval közös vásár május 30-áig, péntekig 10 órától 17 óráig látogatható. A rendezvény keretében 27-én, kedden (ma) 17.30-tól Ávrám Teréz Éva kézműves-foglalkozására várják az öt éves és nagyobb gyermekeket. 28-án, szerdán 18 órától Zenés kuckó – Mindenkié a dallam! címmel Halmen Emese zenés-hangszeres estjére kerül sor. Az együttlétén ismert gyermekdalok hangzanak el ritmushangszerek kíséretével, amelyeket a jelenlevők ki is próbálhatnak. A játékvásár programjain ingyenes a részvétel, adományokat azonban a szervezők köszönettel elfogadnak. A rendezvényen befolyt összegből öt olyan gyermek nyári táboroztatását támogatják, akiknek a családja ezt nem tudja önerőből biztosítani.

Rovarirtás marosvásárhelyi játszótereken

A hét végén a városvezetés munkacsoportjai több megyeszékhelyi játszótéren végeztek rovarirtást. Az akció, amely elsősorban a kullancsok ellen irányul, az időjárástól függően a továbbiakban is folytatódik – tájékoztat közösségi oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

A Tudor negyedben lomtalanítanak

A hét első felében, május 28-ig, szerdáig a marosvásárhelyi Tudor lakónegyedben folytatódik a lomtalanítás. A konténerek az alábbi pontokon találhatóak: a Ferdinánd király utca bejáratánál, a Poklos-híd közelében; az Ágacska utcában, a parkolóban, a felfelé vezető úton; a Merészség utcában, a Gyémánt park közelében; a Termékenységi utcában, az egykori kazánház közelében; a Munka utcában, a volt hőközpont közelében; a Jövő utcában, a hulladékgyűjtő pontok közelében; a Harmónia utcában, a játszótérek közelében, a templom melletti parkolóban; a Barátság utcában, a volt hőközpont közelében.

Zongoraest a Kultúrpalotában

Május 27-én, kedden (ma) 19 órától zongoraesttel folytatódik a Marosvásárhelyi Zenei Napok programsorozata a Kultúrpalota nagytermében. Andreea Mariani olaszországi zongoraművész Scarlatti-, Clementi-, Omizzolo- és Brahms-műveket játszik.

A Szép Palkó Szovátán

Szép Palkó című mesejátékával lép a szovátai közönség elé a Maros Művészegyüttes május 28-án, szerdán 9.30-tól és 11.30-tól a helyi Domokos Kázmér művelődési háiban. Rendező-koreográfus: Vajda János.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Különleges ajándék gyermeknapon: ingyenes belépés és új látványosságok a marosvásárhelyi állatkertben

A gyermekek nemzetközi napja alkalmából június 1-jén az állatkert különleges ajándékkal kedveskedik minden gyermeknek: a belépés ingyenes lesz minden gyermek számára! Szeretnénk együtt ünnepelni ezt a varázslatos napot, felejthetetlen élményt nyújtva a kicsiknek a természet és az állatok világában.

Hogy még különlegesebbé tegyük ezt a napot, megnyitjuk minden átjárós kifutónkat, lehetővé téve a látogatók számára, hogy közelebbi kapcsolatba kerüljenek az állatokkal természetes élőhelyükön. Ne feledjük: az állatokat sem simogatni, sem etetni nem lehet!

Új helyre költöztek a kapibaráink, közvetlenül a Bennett-kengurúk kifutója mellett lehet őket látogatni. A világ legnagyobb rágcslói, amelyek szelíd természetükről híresek, az alpakákkal közösen birtokolják a területet.

A Somostetőre való könnyebb eljutás érdekében a megszokott menetrend szerint a 45-ös vonalon rendszeresen indulnak autóbuszok a Bolgár térről (Piața Cardinal Iuliu Hossu).

A június 1-jére szervezett különjáratú autóbuszok menetrendje:

- Indulás a Bolgár térről (Panov):
 - 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 óra-
kor;
 - Indulás a Somostetőről:
 - 10:30, 11:30, 12:30, 13:30, 14:30,
15:30, 16:30, 17:30 órakor.
- Az autóbuszok útvonala: Bolgár tér (Panov) – Cuza Vodă – Corvin Mátyás tér – Electrica – Zsidó vértanúk emlék-

műve – Somostető – Nicolae Iorga u. – Lakosság-nyilvántartó – Aranykakas – Sportszarnok – Nagypiac – Bolgár tér (Panov)

Szeretettel várunk mindenkit a marosvásárhelyi állatkertbe, hogy öröm és felfedezés hangulatában ünnepeljük a gyereknapot!

(közlemény)

Koncert és évadzáró táncház a Pergő zenekarral Marosvásárhelyen!

Május 30-án, pénteken este 7 órától az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány marosvásárhelyi székhelyén (Sáros utca 1. szám) koncertre és évadzáró táncházra kerül sor a Pergő zenekarral.

A 2022-ben alakult Pergő zenekar tagjai már évek óta együtt zenélnek Marosvásárhelyen. Céljuk, hogy magyar, cigány és román dallamokon keresztül mutassák be a közös gyökereket és a zene erejét.

Az est folyamán a Pergő zenekar – Brassai Mészáros Amanda Blanka, Szilágyi Áron, Katona Péter, Brassai Mátyás és Szigeti Nimród – mellett Bálint Zsombor is színpadra lép.

A hangulatról Moldován István „Kuki” zenekara és az Öves együttes is gondoskodik.

RENDEZVÉNYEK

Növekedési zavarok gyermekekben

Ezzel a témával tart online előadást május 29-én 19–20.30 óra között dr. Erhardt Éva egyetemi docens, osztályvezető (Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Gyermekgyógyászati Klinika, Gyermekendokrinológiai Osztály) az Orvos- és Gyógyszerészképzésért Egyesület szervezésében. Az előadásra az alábbi linken lehet kapcsolódni: Microsoft Teams meeting; Join on your computer, mobile app or room device; Click here to join the meeting; Meeting ID: 934 890 720 775 8; Passcode: ri7FU9.

Mesevásár az Ariel színházban

Május 31-én, szombaton délelőtt 9 órakor újra megnyitja kapuit a már hagyománnyá vált marosvásárhelyi Mesevásár az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház udvarán és termeiben. Az esemény alatt, este 7 óráig könyvvásár, több koncert, előadás, kézműves-foglalkozás, mesesarok, ügyességi játék, arcfestés és sok meglepetés várja a látogatókat a legfiatalabbaktól a legidősebbekig. A mesekönyvvásár standjain a Ko-

libri, a Pozsonyi Pagony, a Móra, a Cerabella, a Scolar Kids, a HVG, a Manó Könyvek és a Mentor Könyvek Kiadó új és legújabb könyvei (mesék, ismeretterjesztők, színezők, foglalkoztatófüzetek, valamint társasjátékok kapnak helyet. A rendezvényen fagyalt, illetve más gyermeknap finomságok is lesznek. A Mesevásár teljes programja múlt heti Műsorkalauzunkban már megtalálható, az e hetiben pedig megismételjük.

Álombélyeg – könyvbemutató a Bernády Házban

Május 30-án, pénteken 18 órakor új kötet kerül a marosvásárhelyi versbarátok elé. A szerző, Korondi Emese a Bolyai Farkas Elméleti Líceum egykori real szakos diákja, majd rövid ideig matematikatanára, Budapesten él. Verseit elsősorban a digitális fórumok követői ismerhetik. Álombélyeg címmel megjelentetett lírai válogatásával most szülővárosa közönsége is találkozhat. A könyvet Kuti Csongor, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem docense mutatja be. Az esten, amelynek házigazdája Nagy Miklós Kund, írásról, költészetről, kísérletezésről és annak kötetlen megjelenési tereiről szól majd a beszélgetés.

Letette a hivatali esküt Nicușor Dan, Románia új elnöke

Letette a hivatali esküt Nicușor Dan, Románia újonnan megválasztott elnöke hétfőn a parlament ünnepi ülésén, és megkezdte ötéves elnöki mandátumát.

A képviselők, szenátorok, kormánytagok, egyházi vezetők, a királyi ház tagjai és a Bukarestben akkreditált külképviseletek vezetői előtt mondott beszédében az új államfő úgy értékelt: az állami intézmények gyökeres reformjára van szükség Romániában, a jogállamiság határain belül.

Nicușor Dan azt ígérte: figyelni fog a társadalom hangjára és partnere lesz a román társadalomnak.

Kiemelte: az elnökválasztás sok olyan embert készített elő a legfoglalásra, aki korábban távol tartotta magát a politikától, annak bizonyosságául, hogy a román társadalom él és erős. Arra kérte őket: továbbra is vegyenek részt a közügyekben, és „nyomásgyakorlással” kényszerítsék rá az intézményeket a szükséges reformokra.

Nicușor Dan szerint rövid távon Románia legégetőbb gondja, „hogy többet költ, mint amennyit megengedhet magának”, ezért a legsürgősebb teendőként a költségvetési hiány megfékezését nevezte meg. „Románia nemzeti érdeke, hogy egy parlamenti többség által támogatott kormány alakuljon, amely végrehajtja a szükséges pénzügyi reformokat, és megnyugtattja a pénzpia-cokat, a befektetőket, hogy Románia stabil, nyitott és kiszámítható ország” – mondta az új elnök, felszólítva a pártokat, hogy a kormányalakítási tárgyalások során a múlt sérelmei helyett a nemzeti érdeket, Románia jövőjét tartsák szem előtt.

Külpolitikai téren Nicușor Dan úgy értékelte: az irány jó, de „nagyobb intenzításra van szükség”. Romániának szerinte erősítenie kell transzatlanti kapcsolatait, stratégiai kapcsolatait az

Egyesült Államokkal, hozzá kell járulnia az Európai Unió és a NATO közti párbeszéd erősítéséhez, Európa önálló védelmének kialakításához, aktívabban részt kell vennie az Európai Unió közös döntéseinek meghozatalában.

Az új államfő támogatást ígért Moldova európai integrációs törekvéseinek megvalósításához, fontosnak nevezte a közös energetikai, közlekedési, kulturális, oktatási projektek folytatását, és állami garanciaalap létrehozását sürgette a moldovai román beruházások számára.

„Romániának sok olyan dolgos, becsületes, szakmájához értő polgára, sikeres vállalkozója van az országon belül, a diaszpórában, Moldovában és más szomszédos területeken, aki bizonyított már az életben. Most arra van szükség, hogy ezeket az erőforrásokat a közjó szolgálatába állítsuk, és megteremtsük azt a Romániát, amelyről mindannyian álmodunk. Ha mind összefogunk, olyan nincs, hogy ne sikerüljön!” – zárta beszédét az új államfő.

Nicușor Dan Románia – a kommunista diktatúra utáni – ötödik szabadon választott elnöke. Bár valamennyi elődjét meghívták a beiktatásra, a volt államfők közül csak Emil Constantinescu és Traian Băsescu volt jelen a hétfői szertartáson.

A jelenleg 95 éves Ion Iliescu, illetve a Romániát az utóbbi évtizedben vezető, februárban lemondásra kényszerült Klaus Iohannis nem vett részt Dan beiktatásán.

A parlamenti eskütétel után az új államfőt Ilie Bolojan ideiglenes elnök fogadta az elnöki hivatalnak otthont adó Cotroceni-palotában. A hétfői szertartás nyomán Nicușor Dan hivatalosan Románia elnökévé vált. *(MTI)*

Kelemen Hunor: az RMDSZ segíteni kívánja Románia leendő kormányát

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke szerint az erdélyi magyarok érdekképviselte segíteni kívánja Románia leendő kormányát, és nem fog megfutamodni a felelősség elől. „Ránk lehet számítani!” – üzentte hétfőn Facebook-oldalán a politikus.

Az RMDSZ elnöke Nicusor Dan beiktatása után közzétett videóüzenetében jó munkát kívánt az új román elnöknek, és azt, hogy a polgárokat szolgálja.

Emlékeztetett, hogy a román társadalom nehéz időszakon, másfél esztendő intenzív kampányon van túl, de úgy értékelt: az elért eredmények „erőt adnak” az erdélyi magyar közösségnek.

„Van egy erős parlamenti frakciónk, ott vagyunk az Európai Parlamentben, és 200 polgármester szolgálja a közösséget” – vázolta az elért eredményeket. Hozzátette: ezek azért is erőt adnak, mert az erdélyi magyarság egységet tudott felmutatni „minden nehéz pillanatban”.

„Ezt az egységet úgy tudjuk megerősíteni, hogy ha Bukarestben a közösség érdekeit szolgáljuk. Ezt fogjuk tenni” – húzta alá az RMDSZ elnöke.

Kifejtette: kedden kezdődnek az új kormány megalakítását célzó tárgyalások, ami „nem lesz egyszerű”. Hangsúlyozta: az RMDSZ segíteni kívánja az országot, a leendő kormányt, hogy helyrehozza az elmúlt időszak hibáit, mivel 2024-ben a mértéket vesztő költekezés nehéz helyzetet teremtett.

Kelemen Hunor a legfontosabb feladatnak nevezte, hogy az állami intézményeket a polgárok szolgálatába kell állítani, és „rendbe kell tenni a költségvetést”, hogy a közösségek fejlődni tudjanak, legyen pénz beruházásokra.

„Nem fogunk elfutni a felelősség elől, ránk lehet számítani! És dolgozni is tudunk, komolyan, szakszerűen, ahogy ezt már többször megmutattuk” – zárta videóüzenetét Kelemen Hunor. *(MTI)*

Hét évtized óta először a brit uralkodó nyitja meg az új kanadai parlamentet

A brit uralkodó személyesen nyitja meg az új kanadai parlamentet. Hasonló alkotmányos eseményre csaknem hét évtizede nem volt példa a két ország közös történelmében.

A Buckingham-palota tájékoztatása szerint III. Károly király és hitvese, Kamilla hétfőn érkezett a kanadai fővárosba, Ottawába, ahol a 76 esztendőös uralkodó trónbeszéddel nyitja meg a nemrégiben tartott választások után megalakuló új, 45. kanadai parlamentet.

Brit uralkodó legutóbb 1957-ben nyitotta meg hivatalosan a kanadai törvényhozást: abban az évben III. Károly néhai édesanyja, a 2022 szeptemberében elhunyt II. Erzsébet királynő utazott Ottawába kifejezetten ezzel a céllal.

III. Károly királyt Mark Carney kanadai miniszterelnök kérte fel az új kanadai parlament megnyitására. Carney nemrégiben tett londoni látogatásán hangsúlyozta: a gesztus jelentőségét kiemeli Donald Trump amerikai elnök többször is megismételt kijelentése arról, hogy Kanadának az Egyesült Államok 51. tagállamává kellene válnia.

Trump – aki jelentős vámokat is kivetett az amerikai piacra exportált kanadai

termékekre – egyik nyilatkozatában úgy fogalmazott, hogy a két ország határa mesterséges választóvonal, amelyet ideje felszámolni, Justin Trudeau volt kanadai kormányfőt, Mark Carney közvetlen hivatali elődjét pedig több ízben „Trudeau kormányzónak” nevezte, utalva az egyes amerikai tagállamok élén álló tisztviselők kormányzói rangjára.

Carney, a Bank of England – a brit jegybank – volt kormányzója az általa vezetett Liberális Párt élén megnyerte a múlt hónap végén tartott előrehozott kanadai parlamenti választásokat. A kanadai kormányfő a BBC brit közszolgálati televízió-nak adott minapi interjújában úgy fogalmazott: Donald Trump „területi elképzelései” soha nem fognak megvalósulni sem Kanada, sem más országok és területek, például Panama vagy Grönland esetében.

A jórészt egykori brit gyarmatok alkotta Nemzetközösség jelenlegi 56 tagállama közül – az Egyesült Királysággal együtt – tizenötnek a mindenkori brit uralkodó, jelenleg III. Károly király az alkotmányosan elismert államfője. Köztük van Kanada is, amely a világ legnagyobb területű monarchiája.

Donald Trump felvetése, amely szerint Kanadának csatlakoznia kellene az Egyesült Államokhoz, így potenciálisan rendkívüli horderejű alkotmányossági problémákat is okozhat Nagy-Britannia és az Egyesült Államok egyébként rendkívül szoros szövetségesi kapcsolatrendszerében.

Jórészt ennek kiküszöbölésére Trumpot állami látogatásra hívta meg a brit uralkodó. III. Károly hivatalos meghívólevélét Keir Starmer brit miniszterelnök nyújtotta át február végén Washingtonban az amerikai elnöknek.

A meghívás két szempontból is példátlan: Donald Trump már előző elnöki időszakában, 2019 júniusában is járt állami látogatáson – vagyis formálisan az uralkodó vendégeként – II. Erzsébet királynő-nél, és a két ország kapcsolataiban még nem fordult elő, hogy ugyanazt az amerikai elnököt kétszer is meghívják nagy-britanniai állami látogatásra.

Ugyancsak példátlan Trump újabb meghívása abból a szempontból, hogy második hivatali idejüket töltő amerikai elnököket a mindenkori brit uralkodó hagyományosan már nem invitál teljes körű állami látogatásra. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Ezen a héten még kitart a hideg

Ezen a héten még a szokásosnál hidegebb lesz és naponta esni fog, június másodikától viszont felmelegedés kezdődik – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) június 8-áig érvényes előrejelzéséből. A hétfőn közzétett prognózis szerint Erdélyben a következő napokban 14-17 fok közötti maximumok és 7-9 fok körüli minimumok várhatók. Június másodikától felmelegedés kezdődik, és jövő hét végére már 22-27 fokot is mutathatnak kora délutánonként a hőmérők, míg hajnalban 10-13 fokra hűl le a levegő. Esőre a következő két hétben szinte naponta számítani lehet, nagyobb valószínűséggel május 26-a és június 2-a között. A hegyekbe hirtelen érkezik meg a meleg a szokatlanul hideg májusvégi napok után: míg a következő napokban még 6-8 foknál nem lesz több nappal és fagyponthoz közelít a hőmérő higany-szála éjszakánként, sőt 2000 méter fölött havazhat is, addig a jövő hét végén már 16 fok is lehet kora délután és 9 fok a hajnali órákban. *(Agerpres)*

Változatlan a PSD álláspontja

A Szociáldemokrata Párt (PSD) álláspontja a kormányalakítási tárgyalásokra vonatkozó mandátumról nem változott a múlt héthez képest – jelentette ki hétfőn a párt ügyvivő elnöke. A PSD országos állandó bizottságának ülése előtt az újságíróknak nyilatkozva Sorin Grindeanu kijelentette: semmi újat nem tud mondani a kormányalakításhoz való hozzáállással kapcsolatban, semmi nem történt a múlt kedd óta, és a párt keddi ülésén belső, többnyire adminisztratív ügyekről lesz szó. Emlékeztetett ugyanakkor, hogy a kormányzással kapcsolatos álláspontról az országos politikai tanács hivatott dönteni. Múlt héten Grindeanu közölte, párttársai felhatalmazták, hogy részt vegyen a kormányalakítási tárgyalásokon, és bár a többség jelenleg az ellenzékbe vonulást támogatná, minden megoldásra nyitottak. *(Agerpres)*

Ilie Bolojan visszatért szenátusi elnöki tisztségébe

Ilie Bolojan ismét átvette szenátusi elnöki tisztségét, miután február 12-étől hétfőig az új megválasztott államfő, Nicușor Dan beiktatásáig ügyvivő jelleggel ellátta az államelnöki teendőket. A február 12-étől eltelt időszakban Mircea Abrudeanu volt az ügyvivő szenátusi elnök. Ilie Bolojan hétfőn elhagyta a Cotroceni-palotát, miután átadta az elnöki hivaltalt Nicușor Dannak, aki megkezdte ötéves mandátumát az ország élén. *(Agerpres)*

Új idők szele

(Folytatás az 1. oldalról)

törvényeket, a fegyveres erők főparancsnoka és a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) elnöke. Sürgős vagy különösen fontos ügyekben konzultálhat a kormánnyal, részt vehet a kormány ülésein, ahol a külpolitikával, az ország védelmével, a közrenddel kapcsolatos nemzeti jelentőségű ügyeket vitatják meg, valamint a miniszterelnök kérésére más helyzetekben is. Feloszlathatja a parlamentet, de csak akkor, ha már elutasított két miniszterelnök-jelöltet.

Az elnök képviseli az országot más országokkal való diplomáciai kapcsolatokban. Románia nevében megköti a kormány által megtárgyalt nemzetközi szerződéseket, és azokat a parlament elé terjeszti ratifikálásra. A kormány javaslatára akkreditálja és visszahívja Románia diplomáciai képviselőit, és jóváhagyja a diplomáciai képviseletek létrehozását, megszüntetését vagy rangjának megváltoztatását.

Azonban nem kezdeményezhet törvényeket, nem mentheti fel a miniszterelnöket vagy a kormány tagjait, nem foglalkozik az ország költségvetésével, nem emelhet vagy csökkenthet adót, nem emelheti a fizetéseket, nyugdíjakat, juttatásokat, nem kezdeményezheti kórházak, iskolák, templomok, utcák, autópályák építését.

Székfoglaló beszédében az elnök a legsürgősebb problémákat említette, és már mátol elkezdti a konzultációkat a kormányalakításról.

A frissen felkent elnök, miután kimerítően válaszolt az újságírók kérdéseire, mindenféle botrány és akadály nélkül elért Cotroceni-be, ahol a megbízott elnöktől átvette a stafétát.

Mindent egybevetve, az országnak mindenek előtt politikai stabilitásra van szüksége, a fontos reformok véghezvitelére, és – az előző elnök politikájával ellentétben – olyan külpolitikára van szükség, amely jelentősen javíthat Románia imázsán.

Új idők szele fúdogál. Hamarosan kiderül, az új elnöknek mennyire sikerül együttműködnie politikai ellenfeleivel, és megvalósítania mindazt, amit a kampányban ígért.

Megtisztult a Maros-part

(Folytatás az 1. oldalról)

A Közösen kitakarítjuk! akció arra is felhívja a figyelmet, hogy a szennyezett hulladékot, ami például a folyóból származik, nem lehet újrahasznosítani. Ezért is fontos, hogy a szemetet a kukába dobják az emberek, hogy ezzel megteremtsék annak az esélyét, hogy azt újra lehessen hasznosítani, hogy nyersanyagként visszakerülhessen a körforgásba.

A Marosvásárhelyi Rádió először 2017-ben szer-

vezte meg a Közösen kitakarítjuk! című akcióját, azóta pedig minden évben megtartják.

– Az elmúlt évek során közösen több száz tonna szeméttől tisztítottuk meg a Maros-partot – mondta Szász Attila, a Marosvásárhelyi Rádió főszerkesztője, az esemény főszervezője, aki külön nyomatékosította azt is, hogy az esemény célja nemcsak a takarítás, hanem a környezettudatosság erősítése és a cselekvésre való ösztönzés.

Böjte Csaba testvér szentmisét mutat be Bözödújfaluban a székelyföldi lovas zarándoklat keretében

2025 május 29-én, csütörtökön 18:00 órákor ünnepi szentmisére kerül sor Bözödújfaluban, az Ősz-tartozás templománál, ahol Böjte Csaba ferences szerzetes mutat be szentmisét a Szűz Mária Világ Győzelmes Királynője Lovas Zarándokcsapat zarándoklatának részeként.

A háromhetes, ezer kilométeres székelyföldi lovas zarándoklat a remény szent éve jegyében zajlik, Assisi Szent Ferenc Naphimnusa születésének 800. évfordulója alkalmából. A zarándokok – Chemez Farkas vezetésével – naponta más-más székelyföldi településre látogatnak el, ahol szentmisék, igeliturgiák és közösségi események révén hirdetik a lelki megújulás és a hitben való megerősödés üzenetét.

A bözödújfalusi esemény különleges jelentőséggel bír, hiszen Böjte Csaba testvér nemcsak lelki vezetőként, hanem a helyi Őszertartozás templomának megvalósításában is kiemelkedő szerepet játszott. A közösség a templom építéséhez szükséges támogatásokat – többek között a téglajegyek révén – neki köszönhetően találta meg, így személyes jelenléte és áldása szimbolikus értékű.

A zarándoklat során a résztvevők magukkal viszik a gyermek Jézus szobrát és Szent István koronájának kicsinyített másolatát. Minden állomáson közösen koronázzák meg a szobrot, ezzel kifejezve, hogy Krisztust választják életük királyának.

Böjte Csaba testvér így fogalmaz az út üzenetéről: „Olyan sokan szeretnének uralkodni felettünk: vágyak, indulatok, félelmek, és különféle megmondó emberek, pártok, gazdasági trösztök, de mi azt szeretnénk, hogy a lelkiismereten keresztül Jézus Krisztus szelíd jóságával vezessen bennünket.”

A szervezők minden érdeklődőt szeretettel hívnak

és várnak május 29-én, 18 órákor Bözödújfaluba, hogy közösen kérjék Isten áldását a közösségre, csáládokra és a nemzet egészére.

Az RMDSZ Maros megyei szervezet sajtóirodája

Küldőpapírra nincs szükség, de előzetesen be kell jelentkezni

Ingyenes bőrrákszűrés

Ingyenes bőrrákszűrésre lehet jelentkezni a Maros Megyei Kórház Dózsa György utcai bőrgyógyászati klinikáján. A vizsgálatra előzetesen be kell jelentkezni, küldőpapírra azonban nincs szükség. A szűrési kampány célja az esetleges elváltozások, valamint a bőrrák korai felfedezése, ugyanis a tapasztalat azt mutatja, hogy sok esetben későn, már előrehaladott stádiumban derül fény a betegségre.

Menyhárt Borbála

A Maros Megyei Kórház Bőrgyógyászati Klinikája is bekapcsolódott az Euromelanoma nevű kampányba, amely a bőrrák korai felismerését célzó megelőző és figyelemfelkeltő program. Azok a személyek, aki szeretnék ingyenesen megvizsgáltatni az anyajegyeiket, Marosvásárhelyen a Dózsa György utcai bőrgyógyászati klinikához fordulhatnak. A vizsgálatok minden hétköznap 12 és 14 óra között zajlanak, időpontot előzőleg a 0365-882-533-as telefonszámon lehet kérni. A szűréshez nem szükséges küldőpapír a családorvostól.

A marosvásárhelyi bőrgyógyászati klinika vezetője, dr. Silviu Morariu közölte, hogy a szűrőprogram a Román Bőrgyógyászati Társaság égisze alatt zajlik, és a cél a bőrrák – különösen a melanóma, amely ennek legsúlyosabb formája – kiszűrése, ugyanis a korai felismerés esetén a betegség kezelhető. A folyamatban lévő kampány ki zárólag a bőrrák kiszűrését célozza, így ennek részeként más típusú bőrproblémákkal, elváltozásokkal érkező pácienseket nem fogadnak.

A szűrőkampány a bőrrák előfordulási arányának növekedését szeretné visszaszorítani, ugyanis a szakemberek szerint az utóbbi időben megnőtt a bőrrákos esetek száma, a melanóma (festéksejtes bőrrák), amely a rosszindulatú elváltozások mintegy három százalékát teszi ki, és a fiatalok körében fordul elő gyakrabban. A Nemzetközi Rákkutató Ügynökség becslései szerint 2050-ig Európában mintegy 40%-kal nőhet a bőrrákos megbetegedések száma.

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság adatai szerint 2023-ban 142 új bőrrákos esetet fedeztek fel a megyében, és a kórházak nyilvántartásában összesen 400 eset szerepelt. Éppen ezért a szakemberek nem győzik hangsúlyozni, mennyire fontos rendszeresen megvizsgáltatni az anyajegyeket, valamint szakemberhez fordulni a bőrön megjelenő elváltozások esetén. A szűrővizsgálat során a szakember dermatoszkóppal megvizsgálja az anyajegyeket, azokat is, amelyek a páciensek hátán vagy olyan testtájon helyezkednek el, ahol az érintett számára nem láthatók. Amennyiben olyan anyajegyet találunk, amelynél gyanús elváltozások vannak, a szakember javasolja annak plasztikai sebész által történő eltávolítását, a beavatkozás során pedig szövettani mintát is vesznek.

A normális az, ha az anyajegy egyféle színárnyalatú, szélei élesek, ha szimmetrikus, és ha ezen tulajdonságai nem változnak. Ha azonban aszimmetrikus, vagy azzá válik, a kontúrja elmosódó, többféle színárnyalat figyelhető meg benne, és változik, aktívan növekszik, az rosszindulatú átalakulásra utalhat, és ilyen esetben ajánlott mihamarabb szakemberhez fordulni. Továbbá intő jelnek számít, ha egy anyajegy viszket, fáj, vérzik, vagy ami addig lapos volt, az kidomborodóvá válik. Mindig azt kell szem előtt tartani, hogy milyen volt, és az eredeti állapotához képest változik-e, ezért mindenkinek ajánlott rendszeresen átvizsgálnia a saját anyajegyeit. A felnőttkorban újonnan kialakuló anyajegyekre pedig különösen nagy figyelmet kell fordítani.

A medve nem játék

Dr. Ábrám Zoltán

Valamikor azt tartottuk, az erdőben jó messzire el kell kószálni ahhoz, hogy medve tűnjön fel a láthatáron. Aki pedig tényleg szeretne macit látni – állatkerten kívül –, annak legjobb Tusnádfürdőre utaznia, ahol amolyan turistacsalogató módon kukázgatnak rendszeresen. Esetleg a Nagy Medvedász egykori vadászleseinek a környékére érdemes kiruccannia. Ugyanakkor a tankönyvek tanítása szerint télidőben a medvék hibernálnak, aztán februárban kezdenek elmélkedni azon, hogy az enyhülő időjárásnak engedve otthagyják-e téli álmat biztosító barlangjukat.

Mára a helyzet megváltozott. Az egykori elméletet és gyakorlatot annak teljes mértékben az ellenkezője váltotta fel. A medvével (egyelőre barnával, és nem jegessel) való találkozáshoz nem kell messzire fáradozni, sőt adott helyzetben elégséges kimenni az udvarra vagy a település utcájára. A megszokott híradások közé tartozik, hogy a ragadozó nyomai télidőben feltűnnek a település határában, miközben egyre unalmasabbakká válnak az elpusztított állatokról, a megrongált kerítések-ről és gyümölcsfákról, a medvék váratlan megjelenéseiről szóló beszámolók. Legfeljebb akkor kapjuk fel a fejünket, amikor – ritkán halálosan – megsebesített áldozatokról, kö-zöttük akár békés turistákról számolnak be a híradások. Igen, az amúgy emberhúsrá nem áhítózó medvék néhol megtámadhatják az embert, főleg a nyugalomukban megzavart vagy bocsos állatok. A legnagyobb vesztesége a je-

lenlegi áldatlan állapotnak mégis az elmé-kben, a mentalitás megváltozásában, milliók szorongásában mérhető fel. Már nemcsak az erdőbe merészkedő turistának, hanem a falusi embernek (sőt, újabban a városlakónak is) arra kell gondolnia, hogy akár medvével is találkozhat. Korábban eszükbe sem jutott volna az ilyesmi!

Lassacskán már az sem szenzáció, hogy a Somostetőn a futópályán újra anyamedve és bocsai sétálgatnak, vagy az állatkertbe látogató medve megeszi a vaddisznót vagy egyéb állatfajokat. Az viszont feltűnő és zavaró, hogy egyre többször medveveszélyről értesítik Marosvásárhely lakosságát. Május elején az orvosi egyetem területén, a Pszichiátriai Klinika közelében levő kukában bukkant fel egy maci, napokkal azelőtt már az étkezde közelében. Teddy maci, Paddington, avagy Micimackó – élőben. A polgármesteri hivatal tájékoztatása szerint a szakembereknek sikerült befogniuk és elszállítaniuk egy medvebocsot (vajon ő is megtalálja a „jólétbe” visszavezető utat?), sőt később egy második medvebocsot is ugyanazon a környéken, miközben a harmadik még mindig szabadon mozog. „Kérünk mindenkit, hogy legyen nagyon óvatos!” – áll a felhívásban. De vajon meddig, hiszen a helyzet, a biztonság egyre romlik!

Ha így haladunk, nemsokára külön medveosztályt nyithatunk az elmeegógyintézetben a medvekomplexussal küszködők számára. Egyesek a bokor helyett is újra és újra medvét látnak, mások pedig akár domináns nagyvadnak képzelhetik magukat. Aztán egyre időse-

rűbb lenne egy új tantárgy bevezetése a nemzeti alaptantervbe: Teendők és elsősegélynyújtás medvetámadás esetén. Hacsak nem jutunk el oda, hogy majd a macik számára indul be alapképzés, csakis tandíjmentes helyeken. Elvégre a szakkönyvekben eddig leírtakkal ellentétben megjelent a „medve nagycsalád” gyakorlat. Egyelőre viszont maradjunk abban, hogy ajánlatos tornacipővel járni egyetemre, mint a tigrisvadászokról szóló viccbe, amikor a könnyedén öltözködő vadász nem a vadállatnál, hanem társánál igyekszik gyorsabban futni.

Apropó, tigris! Andrei Tânase Tigris című párkapcsolati drámájának több jelenetét Marosvásárhelyen forgatták. A 2023-as román film egyik tigrise volt a „főszereplője” a tíz évvel korábban bemutatott Pi élete című, Oscar-díjas filmnek is. A filmben szereplő tigris felbukkan a marosvásárhelyi várban és a város utcáin is. Nos, nem érkezett-e el már az idő egy Medve című film forgatására más forgatókönyvvel, de akár hasonló helyszíneken?

A Pszichiátriai Klinika közelében kószáló medvebocs története is igazolja: egyre abnormálisabb világban élünk. Miközben én még mindig hiszek abban, és azt vallom, hogy a „normális” embereket és medvéket kellene támogatni, ebben az új, fejlett, nyugati típusúnak tartott világrendben már nemcsak az ember lustult el, hanem a vadállat is „eltáposodott”. Mindketten a könnyebb utat választják a megerőltető munkához való hozzáállás, az élelemszerzés területén. A macinak is ked-

vezőbb és kellemesebb kukázgatni, hozzájutni az ember alkotta mesterséges világ élelemforrásaihoz, „a mindennapi kenyérhez”, mint a természetben egyre jobban visszaszorítva küzdeni a táplálék beszerzéséért.

Miközben az egyetemes és uniós törvények, az állati jogok köteleznek, a romániai medvék fokozott elszaporodása ellensúlyozásaképpen az egyenletes elosztás módszeréhez nyúltak a hatóságok. A medvének legalább négyezer eurós vadkárt kell okoznia vagy emberéletet veszélyeztetnie ahhoz, hogy kilőhessék. És mit tehetnek a nagyrészt tehetetlen emberek? Őrséget állnak, csoportokba verődve medveűző akciókat szerveznek, és reménykednek abban, hogy legalább ők megszabadulnak a falujukban nem túlságosan szívesen látott „betolakodó” medvéktől. Az már nem számít, hogy mások ezáltal több macivendégeskedésben részesülnek. Pedig az lenne a közös feladat, hogy a medvék visszakapják természetes életterületet, hogy téli álom helyett ne kónozza őket éhség, hogy elpusztításuk alternatívájaként túlszaporodásuk megakadályozása legyen megoldott. Működőképes törvényekre és gyakorlati alkalmazásokra lenne szükség.

„Az asszony nem ember, a sör nem ital, a medve nem játék” – idézem az ismert székely mondást. És miközben a medvekomplexus egyre többekre kiterjed, ne feledjük: a maci sem akar találkozni velünk, jó szaglásánál fogva ő még többször kerül bennünket. Az viszont tény: mi se keressük a közelségét, mert a medve sohasem lesz játék, csak a mesevilágban.

Könyvbemutató Marosszentgyörgyön

Május 22-én, csütörtökön 18 órakor ismét könyvbemutató volt Marosszentgyörgyön a római katolikus plébánia tanácstermében; bemutatták Baricz Lajos két újabb kötetét: *Felkacag az élet – 136 szonett* – és *Jövőt remélünk – 142 szonett* címmel. Az egybegyűltek az Úr imádságával kezdték a rendezvényt, utána Moldovan Irén műsorvezetőként köszöntötte az egybegyűlteket, és a Kolping Család énekkarát szólította színpadra, amely Székely Szilárd vezetésével és hegedűkísérével, Kacsó Sándor harmonikajátékával a Hallod-e, te szelídcske népdalt énekelt.

Moldovan Irén – Czirjék Lajos szerepét átvállalva – megnyitotta az Albert Olga és Kovács Ágnes képeiből rendezett kiállítást. Az ő képeik díszítik a bemutatott kötetek borítóit. Mindketten a Szent Lukács-tábor állandó látogatói. Albert Olgában a népművészet és a képzőművészet egymásra talált, Kovács Ágnes pedig realista, természet-, virág-, táj- és állatbarát festő.

A Szent György egyházközségi énekkar Orbán Balázs és Vass Lajos citerakísérével az Este későn megfűjják a trombitát és az Enyed felől, Brassó felől népdalt szólaltatta meg.

Utána Nagy Miklós Kund beszélt a szerzőről és a kötetekről: Baricz Lajos azt írja le, amit hisz, ahogyan gondolkodik, ahogyan él, amint átéli az egyházi ünnepeket, így majdnem mindenik vers egy lelki-vallásos vallomás, de minden fontos esemény megszólal benne. A vers nem lehet leszállított áru, ezért nem-

csak Alfalu a „múzsák földje”, hanem Marosszentgyörgy is. Végül három limericket is megszólaltatott, egy közülük: „Van egy úr, szonettek rabja, / napjait versekbe rakja. /Szentgyörgyön minden, /mit nem ír, nincsen es./Harangszó a kedvenc lapja.”

Szántó Árpád, Marosszentgyörgy „trubadúrja” Baricz Lajos Menyegzőre hívott és Szolgák vagyunk című, általa megzenésített verseit énekelte gitárkísérettel. A két kötetből a műsorvezető felkérésére Magyar Júlia Az ősz a legszebb évszak, Kolcsár Erzsébet a Nem vagyok babonás, Szántó Edit a Szűz Anyám köszöntöm és Baricz Gergely a Mindig szabadon című verseket olvasta fel. Majd válasza kért a szerzőt is: Meg lehet-e az életet énekelni? Aki elmondta, hogy az életet élni kell, mindig a jót látni benne és az emberekben, és remélni kell a holnapban minden jó és kevésbé jó helyzetben. Majd felolvasta az erre az alkalomra írt szonettjét.

A rendezvény a Soli Deo Gloria községi vegyes kar énekével folytatódott, a kórus Birtalan József két népdalfeldolgozását adta elő Simon Kinga kántornő vezetésével: Két nyárfa között és Felsütött az esthajnali csillag. Moldovan Irén bejelentette a június 12-én tartandó eseményt, melynek keretében bemutatják a tanácsteremben a Fülöp Mária szerkesztette Maros megyei életrajzi lexikont (4 kötet). Az együttlét – a székely himnusz napján – a székely himnusz eléneklésével zárult, amit dedikálás és szeretetvendégség követett. (*szentgyörgyi*)

„A manóba is”

Gyereknapi könyvajánló

A Kézdivásárhelyen élő kiváló újságíró-író Tóth László két mesekötete, a *Kaland a tükrön túl* és *A manók csodálatos világa* ajánlható olvasmány az ifjabb generáció számára. A gyereknapi jó alkalom megismerésükre.

Dr. Csermák Zoltán

Kellemes meglepetésben volt részem, amikor Tóth László két, gyermekeknek szánt könyvét találtam postaládámban. Jóllehet mind ez ideig nyomon követtem írói, újságírói munkásságát, a korábbi – a nagy háborúval foglalkozó – forrásértékű kötetéről recenziót is írtam, az ifjabb generációknak szentelt írásaival nem találkoztam. Az én mulasztásom, ez irányú munkássága is közérdeklődésre tarthat számot.

Elsőként a *Kaland a tükrön túl* című kis kötetet vettem a kezembe. Kicsit ismerős volt a történet, Pilinszky János írása, a *Kalandozás a tükrökben* is hasonló témát dolgoz fel.

Tóth László írásának főhőse Pityu, aki az új lakásukban, egy sokat megélt régi házban szembetalálja magát a rejtélyes tükörrel. Ifjú titánunk túl közel kerül a bútorhoz, átlép rajta, s ez a mozzanat kalandok sorozatát indítja el. Kapcsolatba lép a manókkal, s egyből egy karitatív feladat is vár rá, a beteg manókislány eljuttatása a gyógyító tengerhez. Természetesen ez nem megy könnyen, megpróbáltatás megpróbáltatást követ, hogy mi is lesz a vége, ezt nem árulhatom el a naiv Olvasónak. Hősünk nem bíz semmit a véletlenre, alternatív tudományos ismereteit Párizsban gyarapítja, s végül a bimbózó szerelem is élete részévé válik.

A manók csodálatos világa – korábban jelent meg – szerves előzménye a tükrös sztorinak. Ezúttal Dani áll a középpontban, s álmai fonódnak össze a liliputi teremtményekkel. A kis zsebkönyv igazi enciklopédiája a manók világának. Lapozva az oldalakat, az érdeklődő bőséges ismereteket szerezhet rejtőzködő életmódjukról, az erdők világáról, s igazi vagabund koboldokról is olvashat.

Egyszer egy író megkérdeztek, mi is a gyerekkönyvek fortélyja. A válasz egyszerű: megírásuk hasonló a felnőttkönyvekéhez, de papírra vetésük jóval nehezebb, igényesebb. Tóth László kiállta a próbát, két szerethető könyvvel lettem gazdagabb. Amikor a gyermekirodalom tollnokai számos alkalommal saját magukat fényezik, horror születik kezük alatt, s csupán a gyermeklélek marad ki az oldalakról, jó kézbe venni egy erdélyi író tiszta szívvel írt kötetét. Régi hagyományokat követ, a tőle nem messze született Benedek Elek írói hagyományait követi. Minden sora szeretetet sugall, írásait mindenkinek ajánlom.

További információk: szekhelyek@gmail.com

Oktatásügyi helyzetjelentés

A romániai oktatás és kutatás helyzetéről készült tanügyminiszteri jelentés kapcsán tartott sajtótájékoztatót május 21-én Daniel David oktatási miniszter, aki több órán át türelmesen válaszolt a jelenlévők által felteht kérdésekre, a közoktatás szinte minden területét érintve. Elképzeléseiből, terveiből idézünk néhányat.

Bodolai Gyöngyi

Az új miniszterelnök megválasztásával elégedetten, a nevelés és a kutatás jó működésének fontosságát hangsúlyozta: bármennyire nehéz az ország helyzete, nem lehet eltekinteni a gyermekek oktatásának és az elkezdett kutatásoknak a támogatásától. A pedagógusok szerint nincs szó a rendszer működését megzavaró, nagyfokú krízisről az oktatásügyben – tette hozzá. Ennek megfelelően az alaptörvény előírásainak fontosságát tiszteletben tartó miniszteri rendeletek, kormányhatározatok születtek. A diagnózis birtokában ebben az időszakban néhány reformra vonatkozó javaslat is elhangzott. Majd a május 21-i jelentés bemutatása és nyilvánosságra hozatala nyomán következik egy újabb vita a szakszervezet képviselői, politikusok, szakemberek részvételével, valószínűleg a héten.

A jelentésben ismertette nézeteit a tanügyi rendszerről, miniszterként, rektorként, pszichológusként szerzett tapasztalatai alapján, és a jövőbeli teendőket. Azért várta meg az elnökválasztás eredményét, hogy egy stabil szerkezetű rendszert tudjon bemutatni az oktatás és kutatás terén.

Az elkészült jelentés szintézisét és a minisztériumban kifejtett eddigi tevékenységének eredményét mutatta be, és vitára bocsátotta a sajtó képviselőinek a jelenlétében, hogy elkerülje a nem megfelelő magyarázatokat, ugyanis oktatási-nevelési kérdésekben tájékozott és aktív a romániai sajtó – jegyezte meg.

Beszámolója két részből állt: az általános diagnózisból, amelyet illetően nem lehetnek nagyon különbözőek a vélemények, valamint a megoldási lehetőségekre vonatkozó személyes javaslatokból, amelyeknek a hasznosságáról lehet vitatkozni, és a különböző szakterületek képviselői különböző megoldásokat javasolhatnak. Erre nemzetközi viszonylatban

sem talált sok példát, ezért saját felkészültségére alapozott. A javaslatok a viták során módosulhatnak, és jobb megoldások is születhetnek.

A felsőoktatás, valamint a kutatás és újítás terén a minőségre és a hatékonyságra kell törekedni a jól meghatározott célok elérése érdekében, ami intézményi szempontból kulcsfontosságú üzenetet jelent. Hasonlóképpen fontos az emberi erőforrásról szóló üzenet is. Úgy lehet a minőséget és a hatékonyságot elérni, ha a kutatásban dolgozó fiatalok segítséget kapnak, hogy ne maradjanak állás nélkül. A meghatározatlan időre való alkalmazás az oktatásügyben az ember és a minőség védelmét jelenti.

A közoktatásra vonatkozóan sok dicséretet és kritikát is kapott. Számára a tanterv (curriculum) és az oktatás módszertana a legfontosabb. Jobb a kevesebb tananyag, amit jól megmagyaráz a tanár, mint a több és gyengén előadott ismeret. Ezt tartotta szem előtt a liceumi tantervek összeállításakor is. Az ismeretek számonkérésekor pedig a minőségre és a fontosságra kell törekedni – hangsúlyozta.

Az emberi erőforrást illetően a meghatározatlan időre szóló alkalmazás nem folytatódhat ebben a formában. A miniszter ja-

vaslata szerint védeni kell a minőséget és a szakembert mind a köz-, mind a felsőoktatásban.

A pedagógusok munkáját jelenleg is minden évben értékeli a személyi dosszié (fişa postului) alapján. Amikor javasolta, hogy a meghatározatlan időre alkalmazott pedagógusok munkáját is ötévente értékeljék, nem egy újabb „tituláris” vizsgára gondolt, hanem a tanítványok, szülők, kollégák, igazgató véleménye alapján való értékelésre. Ha az öt éve oktató pedagógus nem teljesíti a minimális követelményeket, két évet kap továbbképzésre, és ha azt követően sem tesz eleget az aktuális követelményeknek, akkor meghatározott időre változik az alkalmazása.

Vitát váltott ki Daniel David miniszternek a jelenlegi tanfelügyelőségek igazgatóságokra való átszervezésére vonatkozó javaslata is. Intézményi szempontból minőséget és hatékonyságot vár el az iskoláktól, ahol a központosítás lebontásának és a minőségnek kell érvényesülnie – hangsúlyozta.

A bevezető után a miniszter válaszolt a feltett kérdésekre.

Elhangzott, hogy a meghatározott időre alkalmazott pedagógus, ha négy éven át jó minősítést kap, akkor maradhat az állásában továbbra is, „tituláris” vizsga nélkül.

A jelenlegi bonyolult ösztöndíjrendszert véleménye szerint újra kell tárgyalni, a két legsarkítottabb tényezőre, a kiválóságra és szociális helyzetre összpontosítva.

Az érettségi vizsga egyelőre változatlan marad, miután elkészülnek az új tantervek, azt követően lehet változtatni. Daniel David elmondta viszont, hogy nem ért egyet azzal, hogy mindössze két tantárgyból álljon a nyolcadik osztály végén írt tesztvizsga, ami a diák jövőjét meghatározza. Ezt a véleményt külföldi példák is megerősítik. Vannak országok, ahol a kezdettől vezetett személyi dosszié alapján pontozzák, osztályozzák iskolai szinten a diákokat, de vannak más módszerek is.

Bár ezt a modellt szeretné bevezetni, egyelőre Romániában nagy különbség van az iskolák színvonala és a pedagógusok osztályzatai között. Ha ezt sikerül megvalósítani, a portfólió elegendő lesz a diákok teljesítményének az értékeléséhez – hangzott el sok egyéb mellett a sajtó képviselőivel való találkozó.

Daniel David oktatási miniszter

Fejlődés és közösségépítés – új, fiatalos lendület a község élén

Több mint kétszáz napja, hogy egy új, fiatal csapat vezeti Havad községet, *Csiszér Izabella* polgármesterrel az élén, így Havad is végre a fejlődés útjára lépett: már most elindult néhány projekt, és a továbbiakban is igyekeznek minden pályázati lehetőséget kiaknázni annak érdekében, hogy az ott élők mindennapjait jobbá tegyék.

Helyi RMDSZ elnökként Csiszér Izabella régóta oroszlánrészt vállal a közösségépítő események szervezésében, a legutóbbi helyhatósági választások óta azonban polgármesterként dolgozik a község érdekében. Havadon tehát nemcsak új vezetés, de új szemlélet is van – amelyben a fejlesztés és a közösségépítés kerül előtérbe.

A vadasdi iskola felújítására pályáznak

Havad községben négy iskola működik, összesen 167 gyerekkel: Gegesben, Rigmányban és Vadasdon összevont 0–4. osztály és óvodai csoport, Havadon pedig van óvodai csoport, a 0–4. osztállyal két csoportban foglalkoznak a pedagógusok, 5–8-as tagozat pedig csak ott működik, minden településről behozzák az általános iskolás gyerekeket a községközpontba – tudtuk meg Csiszér Izabella polgármestertől.

Az egyik legnagyobb kihívás jelenleg a vadasdi iskola állapota: az épületnek nincs alapja, de itt tanul a legtöbb gyerek, működik összevont 0–4. osztály és óvodai csoport, ősztől pedig külön nulladik osztály is indul.

Csiszér Izabella polgármester

Jó hír, hogy már benyújtották a fejlesztési minisztériumhoz a felújítást célzó pályázatot, a négymillió lejes projekt az épület teljes korszerűsítését célozza: tetőcsere, villany- és fűtésrendszer megújítása, nyílászárók cseréje is szerepel a tervek között. Csiszér Izabella elmondta, jelenleg az elbírálásra várnak, de bizakodóak, ugyanis néhány héttel ezelőtt volt egy találkozó a fejlesztési miniszterrel, ahol elhangzott, hogy a programban van pénz és az iskolaépületekre, egészségügyi intézményekre magasabb pontszám jár.

A munkálatok idejére a gyermekeket ideiglenesen a havadi iskolába vagy az egyház gyülekezeti termé-

ben helyeznék el – tudtuk meg a polgármestertől.

A községbeli tanintézetek felszereltsége terén nincsenek gondok: egy nyertes pályázatnak köszönhetően minden iskolában okostáblák, digitális eszközök és új bútorzat van. A gesi iskolánál is várhatóak javítások, azon termék állapota, amelyeket nem használnak, leromlott, így belső felújításokra (festés, padlócsere) kerül sor. Az iskola vezetésével nagyon jó kapcsolatot ápol az önkormányzat, így megegyeztek abban, hogy azt az összeget, amit az iskola a saját költségvetéséből a vadasdi iskolára szánt volna, átcsoportosítják a gesi épületre.

Nagy sikernek örvend a Meleg ebéd program

Immár második tanéve, hogy működik Havadon a Meleg ebéd program, egy nyárádszeredai vendéglővel működnek együtt, amely catering rendszerben naponta szállítja a meleg ebédet a gyerekeknek, és a polgármester szerint a tapasztalat az, hogy nagyon várják és szeretik, mivel a szolgáltató próbálja a gyerekek igényeire szabni a menüt.

Megújul a havadi művelődési otthon

Saját költségvetésből zajlik a havadi kultúrotthon teljes felújí-

tása: tetőcsere, központi fűtés, új villanyhálózat, nyílászárók cseréje, valamint a mellékhelyiségek korszerűsítése is része a beruházásnak. További három kultúrotthon felújítása – Vadasdon, Gegesen és Nyárádszentsimonban – még várat magára, de ezek is a tervek között szerepelnek. Ugyancsak saját költségvetésből bővítik a térfigyelőkamera-hálózatot, már van ugyan néhány kamera a községközpontban, azonban azt szeretnék, hogy mind az öt település legyen lefedve. A községbe három irányból lehet bejönni: Vadasd, Rigmány és Geges irányából, mindenik bejárathoz rendszámleolvasó kamerákat helyeznek ki, de a települések központjaiba, az útelágazásokhoz is kerülnek térfigyelők. Erre elkülönítették a szükséges pénzt, azonban a bürokrácia késlelteti az előrelépést, jelenleg a különféle jóváhagyásokra várnak – tette szavá a polgármester, akitől azt is megtudtuk, hogy pályáznak a környezetvédelmi minisztériumnál a közvilágítás korszerűsítésére, jelenleg az elbírálásra várnak. Amennyiben nyertes lesz, mindenik faluban megújul a közvilágítás, intelligens éőket szerelnek, aminek köszönhetően csökkennek majd a költségek is.

A megyei projekt részeként két településen épül ki az ivóvízhálózat

Csiszér Izabella szerint a községben gondot jelent az ivóvízhálózat hiánya, főleg nyáron, amikor szára-

zság van, a közkutakból hordják az emberek a vizet. A legnagyobb probléma ezen a téren Havadon, a Geges felé vezető utcában van.

Mint mondta, két település, Vadasd és Havad része az Aquainvest megyei projektnek, a napokban értesítette őket az Aquaserv vezetősége, hogy megkapták a minisztériumtól a szükséges engedélyeket, így következik a közbeszerzés, és ha minden a tervek szerint halad, már az idén elkezdik kiépíteni a vízhálózatot a szóban forgó két településen. Ezzel párhuzamosan az önkormányzat már dolgozik a másik három falu ivóvízhálózati projektjén, elő van készítve a dokumentáció, viszont amíg a nagy megyei projekt részeként nem épül ki az ivóvízhálózat Havadon és Vadasdon, addig nem tudnak nekifogni a másik három településnek.

Rövidesen megújul a Geges–Makfalva közötti útszakasz

Az új polgármester elmondta, hogy amikor átvette a község vezetését, egyetlen projekt volt folyamatban, a Geges-Makfalva közötti 2,5 km-es útszakasz aszfaltozása, alá volt írva a kivitelezési szerződés, most várják, hogy elkezdődjön a munkálat. Ugyanaz a cég nyerte meg a versenytárgyalást, amely dolgozik a Makfalva-Szolokma szakaszon, így amint azt befejezi, jönnek ide át dolgozni. Ez az út nemcsak a helyi gazdálkodók munkáját könnyíti meg, hanem a közlekedési lehetőségeket is bővíti Szováta irányába.

A vadasdi iskola

Fotók: Nagy Tibor

Ahol a hagyomány és a kényelem találkozik

Szénafü vendégház Rigmány szívében

Rigmányban, mindössze 30 kilométerre Marosvásárhelytől, egy, az idén nyílt különleges vendégház, a Szénafü várja a kikapcsolódni, pihenni vagy épp közösségi élményre vágyó baráti társaságokat, csapatépítő tevékenységre érkezőket. A tágas udvarral rendelkező, korszerű szálláshely tökéletesen ötvözi a korszerű körülményeket a hagyománnyal: többek között élményfürdőreszleg, bungalószerű szoba a domb „gyomrában”, az újragondolt pajtában pedig múzeumszerű nosztalgiaszoba is várja a különleges élményekre áhítozó vendégeket.

A Szénafü vendégház nem csupán egy egyszerű falusi szálláshely Rigmány szívében, hanem egy történet, amely generációkon ível át: a tulajdonos, Debreczeni Ibolya ottjártunkor elmondta, ő maga is Rigmányban született, és szülei, nagyszülei, déd- szülei is itt éltek. A családi örökség részeként kapott telek új értelmet nyert 2020-ban, amikor férjével együtt egy vendégházat álmodtak meg a tágas helyszínre, hiszen Havad községben még nem volt ilyen jellegű szálláshely. Az elképzelésből valóság lett, és az év elejétől már vendégeket is fogadnak. Azóta baráti társaságok, magyarországi turisták és céges csapatépítőre érkezők is élvezték már az igényes berendezett vendégház különleges hangulatát. Egyelőre a Facebook-oldalukon keresztül érhetők el, de tervben van, hogy rövidesen a Booking felületén

is foglalhatóvá válna a festői környezetben fekvő vendégház – tudtuk meg Debreczeni Ibolyától.

Megmaradt a pajta, de újragondolva

A vendégház főépülete minden igényt kielégít: tágas ebédlő, rendezvényterem várja a vendégeket, amely akár hatvan fő fogadására is alkalmas. Az épület emeleti része nyolc kényelmes, saját fürdőszobával rendelkező szobát kínál, valamint egy gyerekek számára berendezett, hangulatos szobát. Aki pedig valami egészen különlegesre vágyik, annak ott a bungalószerű, földbe épített szoba, amely igazi mesebeli hangulatot áraszt. A méretes kertben szabadtéri sütőgőztető, kemence és grillező áll a vendégek rendelkezésére, a családok legapróbb tagjainak örömeire pedig hangulatos játszótér is kialakítottak.

Nosztalgiaszoba a nagymama százéves bútorával

A vendégház tervezésekor a tulajdonosok gondoltak egy merészet, és ötvözték a hagyományosat a modernel, így az egykori pajtát kissé újra-

gondolták, úgy újították fel, hogy közben megőrizték a rusztikus jellegét. Az egykori pajtában kialakítottak egy úgynevezett nosztalgiaszobát, amely az Ibolya nagymamájától örökölt, közel százéves bútorral van berendezve és picit múzeum jellege is van, hiszen a falon házi áldás, a szekrényben varrottasok, átalvető, a szekrény tetején régi rádió, az asztalon cserépedények, illetve tulipánmintás, faragott polcokban gyönyörködhet az, aki ott száll meg.

Szauna és dézsa már van, most készül a medence

A pihenés élményét tovább fokozza a vendégház wellneszrészlege:

parajdi sós vízzel töltött dézsa, szauna, és épülőben van egy fedett medence is, amely egész évben a vendégek rendelkezésére áll majd. A részletekre való odafigyelés mindennütt tetten érhető – a zuhanyzóban még egy, a mennyezetről lógó dézsa is helyet kapott, melyből egy mozdulattal hideg vízzel frissíthetik fel magukat a szaunázók.

Jelképes névválasztás – Rigmányt is érinti a Szénafü határrész

Érdeklődésünkre, hogy honnan a név, a Szénafü, Debreczeni Ibolya elárulja, a névválasztáson nagyon sokat gondolkodtak, hiszen szerettek volna egy különleges, találó nevet választani a vendégháznak. A sors úgy hozta, hogy éppen akkoriban jelent meg Csipán Ilona gyógynövényes könyve, amelyben a tetest-lelket gyógyító szénafü is meg van említve. Ugyanakkor a Szénafü egy határrész neve is, ami Havad községet, Rigmányt és Gegest, illetve több falut is érint, ezért úgy érezték, ez lesz az igazi, hiszen szimbolikus és helyhez kötődő is a név, mivel kapcsolódik Rigmányhoz, ami Ibolya számára a világ közepét jelenti.

Néptánc találkozó az együttesek és az értékelők tükrében

„Úgy látjuk, hogy egymásért vagyunk”

Erdély hat magyar hivatásos néptáncegyüttese ajándékozta meg a marosvásárhelyi közönséget – és persze egymást – a múlt szerdától szombatig zajlott 19. találkozójukra elhozott szebbnél szebb előadásokkal. A pályatársakat vendégül látó Maros Művészegyüttes fellépését leszámítva az együttesek a Nemzeti Színház Nagytermében mutatták be műsorukat, és ugyanitt került sor a szakmai kiértékelőkre.

Nagy Székely Ildikó

Péntek délután a Hargita Székely Néptáncszínház *Pásztoroké* című csütörtök esti előadását és az Udvarhely Néptáncműhely péntek déli produkcióját, a *Barokk balladát* értékelte a rangsorolás helyett hasznos tanácsokkal, útmutatással szolgáló zsűri: Kovács Levente színházi rendező, színészpédagógus; Farkas Zoltán „Batyú” és Tóth Ildikó „Fecske”, többszörösen díjazott táncművészek, -oktatók, koreográfusok, a Muzsikás együttes vendégfellépői; Könczei Árpád Uniter-díjas zeneszerző, koreográfus; Prezmer Boglárka színház- és drámapedagógus, dramaturg, valamint Juhász Zsolt örökös arany sarkantyús táncos, a Duna Művészegyüttes művészeti vezetője. A véleményezés után az értékelőbizottság néhány tagjával, valamint a vendégegyüttesek illetékeseivel beszélgettünk az évente más-más helyszínen megszervezésre kerülő találkozó jelentőségéről, az itt szerzett tapasztalatokról és arról, hogy hogyan látják a néptánc jelenét, jövőjét.

„Két lépést előre, egyet vissza”

Könczei Árpád zeneszerző, koreográfus borúlátóan nyilatkozott:

– Annak ellenére, hogy harminc éve Budapesten élek, erdélyi maradtam. A 35 éves Háromszék Táncegyüttes alapító tagja vagyok, és öt évig a vezetője voltam, azóta többször visszahívtak vendégalkotóként, illetve a Maros Művészegyüttesnek és az Udvarhely Néptáncműhelynek is készítettem előadásokat, ahogy a Nagyvárad Táncegyüttesnek is. Így elég közelről ismerem az erdélyi magyar táncegyütteseket, és látom azt a folyamatot, hogy honnan hova jutotunk. Nem vagyok optimista. Három évvel ezelőtt a hivatásos néptáncegyüttesek nagyváradi találkozója után született meg a *Feröer lépésben*

– Egy hagyományos folklórelőadás akkor izgalmas, ha a táncos egyéniségként tudja bemutatni a különböző tájegységek hangulatát. A kalotaszegi páros táncot gyakorlatilag minden együttes ugyanúgy járja, és hasonlóan sematikus a férfítáncok dübörgő jellege. De azért vannak táncos egyéniségek is. Nagyon színes a művekhez való hozzáállás, illetve azoknak a megformáltsága, és ez jó – összegzett a táncművész, koreográfus, aki a találkozót a magyarországiak számára is példaértékűnek nevezte.

– Nagyon fontosnak tartom, hogy az erdélyi magyar hivatásos néptánc-együttesek a továbbiakban is szervezzék meg ezeket az együttléteket, és még tudatosabban próbáljanak odafigyelni egymásra – tette hozzá Farkas Zoltán „Batyú”.

„Ilyenkor pár napra megállunk”

Orendi István, az Udvarhely Néptáncműhely igazgatója szerint ez a találkozó egy fontos mérföldkő az általa képviselt együttes életében, de ugyanakkor az egész szakma számára is.

– Ilyenkor három-négy napra úgy-mond „megállunk”, egymás szemébe nézünk, beszélgetünk, egymástól tanulunk, tapasztalunk. Bízom benne, hogy ennek a jövőre nézve is lesz valamilyen hozadéka. A mi együttesünknel a kiindulópont mindenképpen a népzene és a néptánc. Ettől indulunk el spirálszerűen egy kicsit más irányba, majd újra visszatérünk hozzá, körüljárjuk, újabb szinteket igyekszünk elérni, újabb táncokat mutatunk be. A találkozóra egy 17 éve színpadra vitt, felújított táncszínházi előadással, a Barokk balladával jöttünk. Mind a kollégáim, mind azon szakmabeliek szerint, akik látták az eredeti produkciót, az elmúlt idő az előadás javára vált, érettebb, kiforrottabb lett, bizonyos részeket a rendező-koreográfus, Orza Călin újrarendelt. Az Udvarhely Néptáncműhely egyébként már 18-20 éve próbálkozik táncszínházi előadásokkal – mondta Orendi István.

Ami nem akar „túlmagyarázni”

Benő Barna-Zsolt, a nyárádszeredai Bekecs Táncszínház vezetője a találkozón bemutatott *Táncolva öröklődik* című folklórprodukciójuk kapcsán kiemelte, hogy egy zömében fiatal csapattal érkeztek, és az előadás címe egy kicsit róluk is szól.

– Ez egy olyan műfaj, amit a gyakorlatban lehet megörökölni, úgy, hogy nagyon sokat gyakorolunk. Úgy éreztük, hogy ennek a csapatnak egy ilyen jellegű előadásra van szüksége. A táncszínházi produkciók más kvalitásokat fejlesztenek, más szempontokra helyezik a hangsúlyt, ebben az előadásban azonban a tánc a leg-

fontosabb szempont, az, hogy bizonyos tájegységek hogyan vannak ezáltal megjelenítve, illetve bizonyos táncmotívumok hogyan változnak egyik tájegységről a másikra – foglalta össze az előadás lényegét Benő Barna. Az együttes vezetője nem rejtette véka alá, hogy a zsűri körében vegyes fogadtatása volt a produkciónak. Véleménye szerint egyes értékelők olyan dolgokat láttak bele az előadásba, amelyek sem a megrendelőnek, sem az alkotónak nem tartoztak a célkitűzései közé.

– Ez az előadás tiszta folklór, nem akar semmit túlmagyarázni, csak felmutatni akar táncokat, dialektusokat – szögezte le a Bekecs Táncszínház vezetője.

Sajátos módon újraalkotni

A Háromszék Táncszínház *Ecce homo* című táncjátékát és a Nagyvárad Táncegyüttes mesejátékát, a *Holló Jankót* péntek este, illetve szombat délelőtt – terepszemlének után – láthatták a találkozó résztvevői, így ezekre a produkciókra nem térhetett ki a zsűri. Az együttesek illetékeseivel azonban természetesen szót váltottunk.

– Az erdélyi közönség Háromszék Táncegyüttes néven ismer, de a tavaly júniustól Háromszék Táncszínház néven működünk. Ez a név tükrözi társulatunk profilját, ugyanis évtizedek óta a folklórelőadások mellett gyermekelőadásokat és néptáncszínházi produkciókat is készítünk. A kezdeti és továbbra is elsődleges célkitűzésünk az erdélyi népzene, néptánc gyűjtése és archíválása, de ezt sajátos módon próbál-

– A táncszínházi elemek felé fordulunk, és már több éve működte-tünk egy kortárs táncszínházi műhelyt is, ahol drámai szövegek alapján születnek meg az előadások. Megpróbáljuk közelebb hozni ehhez a formanyelvhez a fiatalokat, ennek érdekében több oktató jellegű programot indítottunk el. Az, hogy a 23 éve alakult Nagyvárad Táncegyüttes 2011-től a Szigligeti Színház tagozata, lehetőséget ad a védett környezetben történő fejlődésre – emelte ki Czvikker Katalin.

A forrás közelében maradni

– Azok vagyunk, akik voltunk, még ha a nevünk egy kicsit változott is, mert a központi költségvetésből támogatást kap a fenntartónk, ha színházi intézményként vagyunk nyilvántartva. Azt senki nem kérte tőlünk, hogy irányt váltsunk. Mi elköteleződöttünk a néptánc, népzene mellett, és igyekszünk ennek közelében maradni. De ez nem jelenti azt, hogy csak hagyományos folklórműsoraink vannak – mondta András Mihály, a Hargita Székely Néptáncszínház igazgatója. Az intézményvezető arra számított, hogy a nemrég készült *Pásztoroké* című előadásukat túl intenzívnek találják majd az értékelők, a zsűri azonban nagyon kedvezően nyilatkozott a táncok erejéről, stílusűsűségéről, a tánckar énekeiről és Mihó Attila zenei szerkesztéséről is.

– Bár az ilyen találkozók baráti „mérkőzések”, mindig van bennük egy versenyhelyzet, és volt egy olyan időszak, amikor úgy éreztem, hogy ezt már nem akarom tovább

Fotók: Nagy Tibor

juk újraalkotni és előadni. A kommunikációs nyelvezetünk alapja tehát továbbra is a néptánc, emellett azonban a kortárs tánc és a balett is megjelenik – összegzett Virág Endre, a Háromszék Táncszínház igazgatója.

A Nagyvárad Táncegyüttes egy népmesealapú táncjátékkal színesítette a találkozó színpadi kínálatát. Czvikker Katalin, a váradi Szigligeti Színház főigazgatója elmondta, hogy az együttes régóta nem vett részt a találkozón ilyen műfajú előadással, így kézenfekvő volt a választás.

csinálni, mert a kés élén táncoltak az érzések. Most azonban azt látom, hogy nagyon jó irányba billent el ez az egész. Amikor a hat együttes valamelyike a színpadon van, a tapsdús reakciókból érzem a barátságot, a biztatást. Az értékelő bizottságnál is a jó keresését, a segítségnyújtást érzékelem, és ez már így számomra felemelő. Így nem szorongva jövőnk ide, hogy esetleg kiosztanak, hanem úgy látjuk, hogy egymásért vagyunk – mondta ki András Mihály az együttlét talán legfontosabb következtetését.

Nagy-Bodó Szilárd

Megszűnhet az iPhone?

A hír nemcsak pletyka, az aggodalom kapcsán Eddy Cue, az Apple szolgáltatásokért felelős alelnöke beszélt a Google elleni per legutóbbi meghallgatásán. A vezető úgy vélekedett, hogy a jelenleg piacvezetőnek számító iPhone 10 éven belül elveszítheti a jelentőségét, akár csak egykoron az iPod. A még kérdéses hanyatlás hátterében a mesterséges intelligencia rohamos fejlődése állhat.

Fontos megjegyezni, hogy ezúttal nem egy rosszindulatú vagy kétes szivárogtatásról van szó, hanem arról, hogy a vállalat egyik vezetője szerint megszűnhet az iPhone. Egyre inkább körvonalazódik az is, hogy az Apple a telefonjai megjelenését illetően készült taktikát váltani. Több pletyka is szól arról, hogy a következő évben tavasszal megjelenhetnek majd a megfizethetőbb iPhone-ok, és ősszel mutatnák be a Pro szériás készülékeket. Viszont Eddy Cue kijelentése nyomán akár arra is lehet készülni, hogy erre nem lesz szükség, mivel az iPhone-t valamilyen más készülék fogja felváltani. A kérdés az, hogy ez mi lesz, illetve elképzelhető-e, hogy egy évtizeden belül az embereknek nem lesz szükségük iPhone-ra, okostelefonra?

BlackBerry, a 2000-es évek második felében, de még a 2010-es évek elején is slágerterméknek számított, mostanra teljesen eltűnt, illusztráció

Forrás: Flickr

Az imént említett feltételezés napjainkban elképzelhetetlen, hiszen egyre inkább azzal szembesülünk, hogy az okostelefonok a digitális svájci bicskák, egyre több feladatra használjuk ezeket a készülékeket, növekszik a képernyőidő, és az is tagadhatatlan, hogy folyamatosan fejlődnek ezek az eszközök, ami még inkább bővíti a potenciális felhasználási kört. Azonban eközben a mesterséges intelligencia is folyamatosan fejlődik, az AI pedig gyökeresen megváltoztathatja a je-

lenlegi erőviszonyokat a technológiai iparban, akár új kapukat nyitva meg a jelenleg még nem létező vagy nem ismert szereplők előtt. Erre egy nagyon jó példa az OpenAI, amely a ChatGPT-t is kifejlesztette. Ezelőtt 3-4 évvel az emberek zömének még fogalma sem volt arról, hogy létezik a vállalat, mára viszont lényegében a mesterséges intelligencia rokonértelmű kifejezéseként is emlegetik.

A korábban említett meghallgatás során Eddy Cue arról is beszélt, hogy az Apple egyik legbátrabb és legokosabb döntése az iPod megszüntetése volt, annak ellenére, hogy egykoron a zenehallgatásra kifejlesztett eszköz volt az igazi aranytojó tyúkjá a vállalatnak. Csakhogy az iPod nem tűnt el nyom nélkül, tudása beépült az iPhone-okba, ahogyan az egykori vezetékes fülhallgatók helyett is átvették az uralmat a vezeték nélküliek. Vagyis ebben a helyzetben kiemelten igaz az a mondás, hogy az anyag nem vész el, csak átalakul. Továbbá azt is meg kell jegyezni, hogy ezen változások nem egyedül az Apple-t érintették. Elég csak arra gondolni, hogy másfél évtizeddel ezelőtt még mindig slágernek számítottak az mp3 lejátszók, vagy éppen a Sony walkmanek, napjainkra viszont már egy elfeledett kor eszközeiként tartják számon őket. Vagyis, hogyha az Apple arra is kényszerül, hogy leváltsa az iPhone-t, az nemcsak az almás vállalatot, hanem minden konkurenciáját érinteni fogja, hiszen az okostelefonok esetleges bukását a Samsung, a Xiaomi, az Oppo, a Huawei és minden egyéb márká meg fogja érezni.

Nem lehet elmenni azon tény mellett sem, hogy az Apple eladásainak jelentős részét az iPhone-ok teszik ki, azonban Eddy Cue szerint a mesterséges intelligencia olyan változásokat is hozhat, amely a legmegingathatatlanabbnak tűnő termékek terén is változást hozhat. Amúgy egy ilyen – nem az AI-hoz köthető – változás volt az okostelefonok megjelenése, amely következtében nagy piaci szereplők tűntek el, váltak jelentéktelenné, elég csak az egykoron piacvezető Nokiára gondolni. Ilyenformán egyáltalán nem elképzelhetetlen, hogy az iPhone, illetve a többi okostelefon is eltűnik a piacról; ha ez valóban bekövetkezik, akkor komoly esélyei vannak annak, hogy egy ismeretlen gyártó veszi át a vezetést. Csak egy kis emlékeztető: 2007-ben mutatta be Steve Jobs az első iPhone-t, akkor még senki nem hitte, hogy ebből nagy durranás lehet, akkor mindenki a teljes billentyűzetes kiosztással ellátott telefonokban látta a jövőt, amelyek terén akkoriban a BlackBerry volt az élharcos. A történet végét ismerjük: a BlackBerry és a gombos telefonok megbuktak, az iPhone pedig felemelkedett, és piacvezető lett.

Meg kell jegyezni azt is, hogy a múltban már voltak kísérletek arra, hogy az okostelefonokat valamilyen AI-alapú eszközzel helyettesítsék, de ezek eddig nem jártak sikerrel. Az egyik ilyen próbálkozás az AI Pin volt, amelyet a Humane fejlesztett ki. Ez egy pólóra mágnesesen rögzíthető kütyü volt, amit hanggal lehetett irányítani, a nagy különlegessége pedig az volt, hogy volt benne egy projektor is, amely segítségével a tenyerünkre is tudott vetíteni. Azonban ez az eszköz csúnyán megbukott, ebben egészen biztosan szerepe volt annak is, hogy kimondottan drága volt, használata havi előfizetéshez volt kötve, és összességében – a tesztek tanúsága szerint – elég bugyuta is volt. Végül pedig a gyártó lemondott róla. Kezdetleges és sikertelen próbálkozás volt, viszont egy potenciális utat jelezhet az AI Pin. Persze még számos tényezőt kell beleépíteni, hiszen napjainkban elképzelhetetlen egy okostelefonokat felváltó eszköz kamera és közösségimédia-hozzáférés nélkül, mert –tetszik vagy nem tetszik – rengeteg ember azért vásárol meg egy méregdrága okostelefon, hogy azzal jó képeket tudjon készíteni, amit aztán feltölt a közösségi médiás oldalára. Továbbá sok embernek azért van okostelefonja, hogy legyen min görgetni a TikTokot. Nem kizárt persze, hogy a közösségi média is át fog alakulni a következő években, az előttünk álló

évtizedben, ahogy abban is lehet reménykedni, hogy az emberek végre tudatosak lesznek, és nem hisznek el mindent, ami az interneten szembejön velük. De ez már egy másik kérdés.

Nem lehet egyelőre megjósolni, hogy hogyan fog átalakulni (már ha egyáltalán át fog) az okostelefonok piaca, azonban teljességgel ezt a lehetőséget nem szabad elvetni. Elképzelhető, hogy valóban történni fog valamilyen változás, de az nemcsak az iPhone-t, hanem az összes többi, napjainkban hagyományosnak számító okostelefonot érinteni fogja. Ha pedig bekövetkezik a változás, esélyes, hogy az egy ismeretlen vagy még nem is létező vállalatától fog jönni, ui. a jelenlegi vállalatok, mivel ki kell szolgálják a piaci igényeket, azaz kell fejlesszék az újabb eszközöket, rugalmatlanok, nincs elég kapacitásuk arra, hogy valóban valamilyen forradalmi megoldással álljanak elő, amivel versenylőnyre tehetnek szert. Ebből a megközelítésből pedig most, különösen a mesterséges intelligencia segítségével, nem elképzelhetetlen, hogy valaki hatalmas versenylőnyre tesz szert.

De ne készüljünk az okostelefon temetésére, legalábbis egyelőre ne! Különösen azért, mert két év múlva következik a nagy évforduló: 2027-ben a 20. születésnapját fogja ünnepelni az iPhone. A tizedik születésnap alkalmával dobta piacra az iPhone X-et, ami szakított az akkori formavilággal, bevezette a teljes képernyős kialakítást és a FaceID-t. Mondhatjuk tehát, hogy a jubileumi iPhone nagy változásokat hozott, és minden jel arra mutat, hogy érdemes erre számítani a jövőben is! Az Apple-ügyekben jártas Mark Gurman szerint a két év múlva érkező nagy dobás a hajlítható kijelzővel szerelt iPhone lesz, amelynek a kijelzője teljesen gyűrődésmentes lesz, a jelenleg elérhető konkurens modellekhez képest, amelyeknél kinyitott állapotban a kijelző közepén van egy kis gyűrődés.

Továbbá a jól értesült elemző arról is beszámolt, hogy a hajlítható iPhone mellett – amely egyre nagyobb lemaradása az Apple-nek – érkezik egy teljesen új kijelzőtechnológia is, amelynek a különlegessége az lesz, hogy a FaceID szenzorjai már teljes egészében a kijelző alatt lesznek, az előlapi kamerával együtt.

Kérdés, hogy ezekből a híresztelésekből mi fog megvalósulni, azonban az már biztos, hogy erre hamarabb fény derül, mint arra, hogy hosszabb távon mi lesz az okostelefonok sorsa.

iPhone 16 Pro és Pro Max, a jelenlegi csúcs iPhone-ok, illusztráció

Forrás: Apple

Hajlítható iPhone – koncepció. Illusztráció

Forrás: Techlabor

SZERKESZTI: MEZEY SAROLTA

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket.
A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepuj sag@e-nepuj sag.ro

A 12. Alfa és Omega országos fizikaverseny krónikája

Tizenkettedik alkalommal gyűltek össze Erdély legjobb hetedikes és nyolcadikos fizikusai a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziumban, hogy összemérjék tudásukat az Alfa és Omega Fizikaverseny országos döntőjén. A 12. megmérettetésre tíz erdélyi megye 73 iskolájából 456 tanuló nevezett be, a decemberben szervezett első fordulóból 324 tanuló jutott tovább, és 216 diák küzdött végig becsülettel az első három fordulót. Az előzetes munka eredményei alapján 80 versenyző nyert jogot a döntőn való részvételre, amelyet május 23-25. között bonyolítottak le a székely anyavárosban.

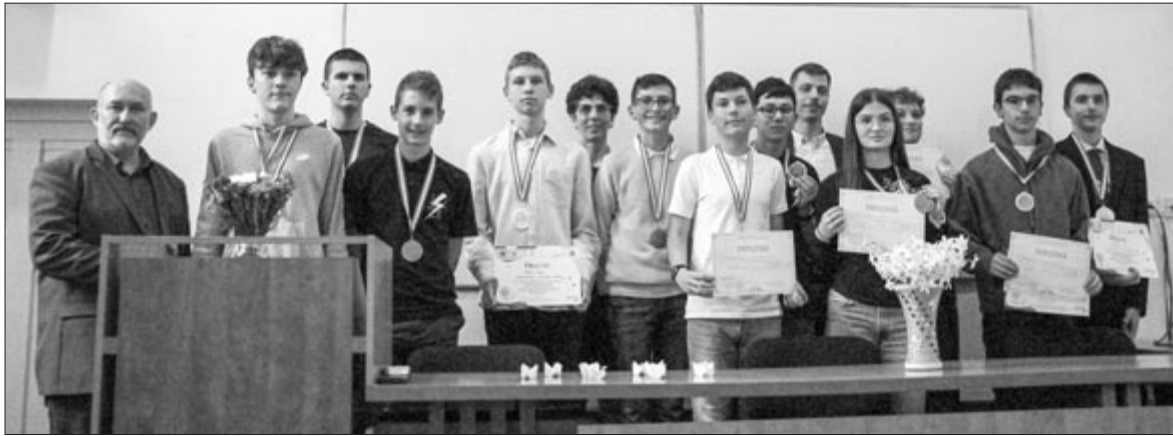
Az ünnepélyes megnyitón dr. Sándor Bulcsú, a BBTE fizika karának egyetemi adjunktusa, a verseny-

bizottság elnöke méltatta a rendezvényt, hangsúlyozva a fizika és a természettudományok fontosságát, és úgy fogalmazott, hogy a fizikában az a szép, hogy általa megy előre a világ. Ugyanakkor a kolozsvári székhelyű Magyar Fizikai Intézet két különdíját ajánlotta fel az eredeti, egyedi, ötletes megoldásokért. Az iskola igazgatója, Laczkó György azt hangsúlyozta, hogy nehéz ugyan a fizika, de szép tudományág, és az életben mindennek a fizika az alapja. Lapohos Annamária szaktanfelügyelő szép szavakkal bátorította a versenyzőket: „Ti ma nem csak egy versenyen vesztek részt – hanem egy izgalmas kalandban, ahol megmutathatjátok, hogyan látjátok a világ működését, hogyan gondolkodtok, és

hogyan oldotok meg problémákat. Ma még csak általános iskolások vagytok, de minden nagy tudós így kezdte – kíváncsian, nyitottan, játékkal és kérdésekkel.

A megnyitó hangulatát Hegedüs Timea Angyalka kilencedikes diák csodás előadása tette emelkedettebbé.

A háromórás döntő során a versenyzőknek elméleti és gyakorlati feladatokkal egyaránt meg kellett küzdeniük. Ebédszünet után, amíg a zsűri értékelt a dolgozatokat, a résztvevők egy része meglátogatta a szejkefürdői Mini Erdély Parkot, és a legnagyobb székely, Orbán Balázs sírjánál tisztelgett, a másik része pedig a Haáz Rezső Múzeumban a Bolyai-emlékkiállítását nézte meg.

Visszapillantás

Kuszálík Péter

Májusban az *akció és reakció* rokonságáról és természetrajzáról írtam, de még nincs kimerítve a téma. Az akció olyan tudatos tevékenységet is jelent, ami az országok megszokott rendjét is felforgathatja. Európa számára az 1938–1945 közötti időszak ugyancsak zűrés volt: háborúk és határtologatások jellemezték, milliószámra pusztultak el azok, akik nem tudtak elmenekülni a Nagy Húsdaráló elől. Az 'eredmény' kiértékelése már a békekötéskor megkezdődött, folyósói pletykák szerint a német fegyverletétel napján mondotta az egyik főmufti: „eddig rendben van, most a szovjetek ellen kéne elindulni”. Utalás arra, hogy sem a náci, sem a bolsevik hatalom nem volt népszerű az angolszászok körében.

A valamikori Tündérkertben is nagy akciózás folyt, 1940-ben kettéosztották Erdélyt, négy évvel később pedig visszacsínálták az egészet, ráadásul a társadalmi rendszert is átfestették. A közönség reakciója a következő fanyar megállapításban kulminált: „augusztus 23. a nagy edények ünnepe: cseberből vederbe”. A változásokat *(úgymond: a haladást)* pártoló réteg reakcióknak titulálta azokat, akik nem tapsikoltak az új rendszernek, és annak megfelelően bánt (el) velük. Az új rendszer hívei nem olvasták a harmincas évek újságjaiban a Sztálin birodalmáról szóló cikkeket, amelyekből a szovjet rendszer hazug és kegyetlen voltát ismerhették volna meg. Ehhez járult az istenellenesség, amely a ke-

resztények életét befolyásolta igen nagy mértékben.

A szovjet csapatok nyugat felé haladtak, mögöttük pedig serény utóvéd masírozott, amely a béke mellett egy új rendszer kellékeit is magával hozta: új eszmék módszereit és propagandakiadványait. Az új 'honfoglalás' egyik következménye a Magyar Népi Szövetség (MNSZ) megalakulása volt. Az alapító okmányt Brassóban írták alá 1944. okt. 16-án; fél évvel a fegyverletétel előtt. Az MNSZ a Magyar Dolgozók Országos Szövetsége utódának vallotta magát, de (feladva annak középbalos irányultságát) néhány év múlva már a kommunisták irányították. A kor propagandaízű nyelvezete úgy fogalmazott, hogy az MNSZ a 'hajtószíj' szerepét tölti be a Munkáspárt és a magyar kisebbség között. Az 1944. okt. 18-án indult *Világosság* szemlélete és stílusa már 1946/47-ben a pártlapokéhoz igazodott, bár a *keményebb* szigorítások csak a királyság eltörlése (1947. dec. 30.) után érkeztek. Öt hét múlva fölszámolták a szocdem pártot, s a céljaiknak megfelelő (vagy a nekik fejet hajtó) embereket átterelték a Munkáspártba, így minden hatalom a kommunisták kezébe került. Korlátlan uralom következett – a *proletárdiktatúra*.

Az új hatalom egyik célkitűzése: a sajtó útján megrágalmazni a múlt rendszer értékes embereit és reakciónak ítélt megvalósításait. Ennek keretében kezdték támadni az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnökségét (Igazság, 1947. febr. 7.), amelynek szakosztályi elnöke

György Lajos volt. A *Világosság* 1947. jún. 27-i száma már a címdoldalon jelzi (Leleplezzük György Lajost), hogy a rágalomhadjárat az erdélyi tudományosság egyik kiválósága (és Áron püspök megbízható embere) ellen indul. György Lajos tisztázó érveket sorakoztató nyilatkozatát a lap nem közli, mi több, újabb támadó jellegű cikkek következnek, melynek nyomán megfosztják minden címétől, eltiltják az egyetemi katedrától, és még a Lyceum Könyvtárba (hajdani munkahelyére) sem teheti be a lábát. Áron püspök már 1946-ban az MNSZ-szel való szakítást latolgatja, de csak a György Lajos elleni támadás után teszi meg a döntő lépést: 1947. júl. 7-én körlevelet ad ki, konkrét tennivalókkal: „Tisztelendő Papjaimat ezennel utasítom, hogy az MNSZ-szel való mindennemű együttműködéstől tartózkodjanak, s ha valakinek a neve a Népi Szövetség tagjainak a névsorában szerepelne, nevét jelen rendelkezésemre való hivatkozással a névsorból töröltesse” (*Márton Áron hagyatéka* 14. kt. 174. és 9. kt. 215.).

A sajtó kemény kampányt folytatott a hatalom intézkedéseinek magyarázására és igazolására. Az újságírók a hatalom minden akciója láttán örömujjongásba kezdtek, a 'divatnak' megfelelő, panelszerű szóképekből rakva össze sablonos cikkeiket. Egy példa: „Nem véletlen tehát az MNSZ ifjúságának az a célkitűzése, hogy fokozottabban vegye ki részét az egyházban megbújt *reakció* elleni küzdelemből. Segítségére van ebben a konkordátum felbontása, amely igen egészséges folyamatot

Az összesített pontszámok alapján a hetedikesek korosztályában dicséretben részesült *Fórika Tamás* (Temesvár, Bartók Béla Elméleti Líceum), *Csomortáni Bernadett* (Csíkszereda, Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium), *Karsai Zsófia* (Székelyudvarhely, Benedek Elek Pedagógiai Líceum), *Ferencz Attila* (Székelyszentlélek, Benedek Fidél Általános Iskola), *Erszenyi-Koncz Edrik* (Marosvásárhely, Bolyai Farkas Elméleti Líceum), *Bokor Klaudia* (Parajd, Áprily Lajos Általános Iskola), *Jacob Tibor* (Csíkszereda, Segítő Mária Római Katolikus Gimnázium), *Molnos Botond* (Csíkszereda, Nagy Imre Általános Iskola), *Dánél Bence* (Csíkszereda, Petőfi Sándor Általános Iskola), valamint *Dozsa Kristóf Károly* (Kolozsvár, János Zsigmond Unitárius Kollégium).

III. díjat és bronzérmet *Ambrus Krisztián* (Gyergyóalfalu, Sövé Elek Szakközépiskola), valamint *Alakhras Hamude-Edvin* (Kolozsvár, Báthory István Elméleti Líceum) vehetett át, II díjban és ezüstéremben *Poenar-Nagy Anett* (Zilah, Református Wesselényi Kollégium) és *Boeriu Sebastian Titus* (Nagyvárad, Ady Endre Elméleti Líceum) részesült, az I. díj és a vele járó aranyérem boldog tulajdonosai pedig *Várday Zóárd* (Székelyudvarhely, Tamási Áron Gimnázium) és *Szabó Erik* (Szatmárnémeti, Kölcsey Ferenc Főgimnázium). A nyolcadikosok korosztályában az eső nyolc helyezettnek Lapohos Annamária, a versenybizottság alelnöke Hargita megye tanfelügyelősége részéről adta át az okleveleket.

A díjazottak a székelyudvarhelyi Rotary Club jóvoltából pénzjutalomban is részesültek. A díjakat Tamás-Nagy Zoltán, a Rotary Club soros elnöke adta át.

Támogatók jóvoltából a vetélkedőn részt vevő minden diák emléklapot és részvételi csomagot kapott.

A rendezvény támogatói: Rotary Club – Székelyudvarhely, Communitas Alapítvány, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt., Erdély Minipark, Scorpio Trans Kft., Tófalvi nagykereskedés – Korond, Frieske Pan Pékség, Haáz Rezső Múzeum, Dobói Pékség, Lutrix Kft.

Székely Zoltán, tanár, a verseny szervezője

indított el (!) a katolikus egyházban, mert fegyvert jelent a dolgozó nép kezében: hozzásegíti ahhoz, hogy az egyházat valóban a nép egyházává változtassa, mely valóban a nép érdekeit szolgálja, a demokratikus erők oldalán.” (Sütő András: Kik a nép egyházának ellenségei? *Falvak Népe*, 1948. okt. 3.)

Khm. Hát ez lenne az *akció és a reakció* két szemszögből való láttatása. A „nép egyháza” a korra jellemző fogalomzavar, amely később a békepapi mozgalomban csúcsosodott ki. A szovjet mintájú rendszer nem fogadta el Róma fennhatóságát és az Egyház autonómiáját, hanem teljes beleszólást kívánt a felekezetek ügyeibe. Egyházi embereket is sikerült megtéveszteniük, pl. Holló Ádám újtiszai esperes (1948. nov. 11-én kelt levelében) Márton Áronnak a Rómától való elszakadást ajánlja. A Püspök elleni hajsza egyik példája: Czikó Nándor cikke a *Scínteia*ban (1948. dec. 9.), amelyben Márton Áront „reakciós vezérnek” titulálta. 1949. jún. 21-én Áron püspököt letartóztatták és börtönbe vetették. 1955-ben engedték szabadon, de 1957–67 között házi őrizetben élt. A Securitate irattárában a róla készített megfigyelési állomány a legnagyobb (236 kötet, 57 ezer lap), ez is azt jelzi, hogy kitől 'félt' leginkább az istenellenes hatalom. Nota bene: Alexandru Cisar bukaresti érsek halála (1954. jan. 7.) után az RNK-ban *élő minden katolikus püspök börtönlakó* volt. A hatalom politikai megfontolások alapján döntött úgy, hogy az egyiket szabadon engedik, így kapott esélyt Márton Áron a szabadulásra.

Három sérült légiós?

Bálint Zsombor

Nem utazott el Temesvárra, az SCM elleni helyosztóra a Marosvásárhelyi CSM három külföldi játékosa, Martinić, Reljić és Gajović: valamennyien sérülés miatt kényszerültek kihagyni a bánsági mérkőzést. A megyeszékhelyi kosárlabdacsapatban ilyen körülmények között a klub fiataljai kaptak nagyobb szerepet a helyosztón.

A városi sportklubot sérülések sorozata sújtotta ebben az idényben. Mint ismert, korábban három másik fontos játékosa, Anyikijenko, Person és Șolopa is hosszabb időre kidőlt a sorból. A csapat szinte egyetlen mérkőzésen sem tudta a teljes keretet nevezni, hiszen hol ez, hol az, hol többen, de játékképtelenséget jelentettek. Tekintsünk most el attól, hogy a páratlan és soha nem tapasztalt sérüléshullám miatt senkit nem vontak felelősségre (mert az a magyarázat, hogy a keret tagjai közül többen 35 év fölöttiek, önmagában nem kielégítő), de az, hogy egyszerre három légiós dőlt ki a sorból az utolsó párharcra (amelynek amúgy már nincs komolyabb téje, viszont hosszú és fárasztó kiszállással jár), már némi kérdéseket vet fel.

A teljes temesvári kontingens ellen mindössze egyetlen külföldi játékost nevező marosvásárhelyi együttesnek így gyakorlatilag semmi

esélye nem volt a sikerre a 9. kiírt helyosztón. Noha az eredmény viszonylag szorosan alakult, a hazai csapat egy pillanatig sem engedte ki a kezéből az ellenőrzést. A CSM már az első negyedben ugyanannyi el-

adott labdát (8) szedett össze, ahányszor sikerült kosárra dobnia, aztán pedig, miután csökkent az eladott labdái száma, a dobásai pontosságával akadt némi gond, szünet előtt ez 33%-ra csökkent.

Fotó: az SCM Temesvár közösségi oldala

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, alsóházi rájátszás, harmadik kör, 1. mérkőzés: *Temesvári SCM – Marosvásárhelyi CSM 89:76 (23-16, 22-15, 23-22, 21-23).*

Temesvár, Constantin Jude Sportsarnok, 100 néző. Vezette: Matei Bănică (Bukarest), Sorin Drugău (Brassó), Narcis Dan (Szatmárnémeti).

Temesvár: Edwards 19 pont (1), Funderburk 15 (1), Vujošević 13 (1), Schipor 10 (2), Mirković 8, Taylor 8, Stanciu 7, Petrescu 6, Lăpuște 3 (1), Lazăr, Bădiță.

Marosvásárhely: Casale 15 pont (2), Jeremić 12 (1), Major 10, Sánta 9, B. Popa 9 (1), Bodó 9 (1), Mureșan 7, Engi-Rosenfeld 5 (1), Borșa, Kiss.

A házigazdák csupán annyira erőltették, amennyire szükség volt, szünet után pedig ők is lazára vették a figurát, látva hogy a CSM – a fiatal játékosok minden őszinte igyekezete és néhány ügyes, olykor látványos megoldása ellenére – nem képes komoly ellenállást tanúsítani.

A 9. helyért zajló helyosztó két győzelemig tart, a második felvonást

szerdán 19 órától rendezik a Simon László Sportsarnokban. Nincs információ arról, hogy a CSM milyen keretet készít elő erre a mérkőzésre. Reméljük azonban, hogy nem ijeszti meg őket annyira egy újabb temesvári út, hogy ne akarjanak győzelemmel búcsúzni a saját közönségüktől, amely egész évben kitartott mellettük.

Eredményjelző

Alsóházi rájátszás, első kör, 5. mérkőzés (három győzelemig tartó sorozat): Bukaresti Dinamo – Bukaresti CSA Steaua 79:80 (2-3).

Kosárlabda Nemzeti Liga, elődöntő:

* 2. mérkőzések (három győzelemig tartó sorozatok): Kolozsvári U-BT – CS Vâlcea Râmnicu Vâlcea 1924 93:73 (2-0), Nagyvárad CSM – CSO Voluntari 86:61 (1-1);

* 3. és 4. mérkőzések: CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea – Kolozsvári U-BT 77:81 (0-3), CSO Voluntari – Nagyvárad CSM 82:90 és 80:74 (2-2).

Helyosztó mérkőzések, az 5-8. helyekért:

* 2. mérkőzések (két győzelemig tartó párharcok): Bukaresti Rapid – FC Argeș Pitești 65:71 (1-1), SCM U Craiova – Brassói Corona 70:78 (0-2);

* 3. mérkőzés: FC Argeș Pitești – Bukaresti Rapid 96:64 (2-1).

Helyosztó mérkőzések, a 9-12. helyekért:

* 2. mérkőzés (két győzelemig tartó párharcok): Bukaresti CSA Steaua – Temesvári SCM U 81:100 (0-2).

Helyosztó mérkőzések, a 13-16. helyekért:

* 2. mérkőzések (három győzelemig tartó sorozatok): Bukaresti Dinamo – CSM Baschet Petrolul Ploiești 75:68 (2-0), Galaci CSM – Konstancai CSM 97:93 (1-1);

* 3. és 4. mérkőzések: CSM Baschet Petrolul Ploiești – Bukaresti Dinamo 76:93 (0-3), Konstancai CSM – Galaci CSM 86:97 és 63:92 (1-3).

Helyosztó mérkőzések (két győzelemig tartó sorozatok):

* az 5. helyért: Brassói Corona – FC Argeș Pitești 83:77 (1-0);

* a 7. helyért: Bukaresti Rapid – SCM U Craiova 77:71 (1-0);

* a 9. helyért: Temesvári SCM – Marosvásárhelyi CSM 89:76 (1-0).

A Szörnyek győzelemmel zárta az alapszakaszt

Bálint Zsombor

Magabiztos sikerrel zárta az alapszakaszt a Marosvásárhelyi Szörnyek amerikaifutball-csapata. A Kolozsvári Keresztesek elleni találkozón Thames már a kolozsváriak kezdőrúgása touchdownig való visszahordásával megadta az alaphangot, az első negyedben pedig még kétszer sikerült átjuttatni a labdát az ellenfél célvonalán, az egyik esetben pedig a konverzió is sikeres volt.

A folytatásban kicsit alábbhagyott a hazaiak lendülete, Kolozsvár is igazolta, hogy nem felejtette el teljesen a játékot, és a második félidő elején egy hosszú passzból szépített is, ám a Szörnyek is folytatta a pontgyártást, egy elcsípett kolozsvári passzból Qevin Redding rendkívül látványos 90 yardos futással ért el touchdownt.

Azonban nem csak az amerikai vendégjátékosok voltak eredményesek a marosvásárhelyi csapatban, a helyiek nagyon sokszor igazolták, hogy megtanulták a sportág elemeit. Szőlósi

Hunor négy hosszú gólpasszt is adott quarterbacki minőségben, amikor pedig úgy adódott, saját maga futott a labdával a célvonal mögé. Az elkapók között pedig Rigmányi Zsombor teljesítménye érdemel említést már a második mérkőzésen, ezúttal két touchdownig jutott.

Az alapszakaszt követően két hét múlva a második helyen végző Szörnyek a Temesvári 89-eseket fogadja a play-offban,

Eredményjelző

Amerikaifutball-bajnokság, alapszakasz, utolsó forduló: Marosvásárhelyi Szörnyek – Kolozsvári Keresztesek 52-6 (20-0, 8-0, 16-6, 8-0).

A Szörnyek pontszerzői: Rigmányi Zsombor 2 td., Keanu Thames, Qevin Redding, Szőlósi Hunor, Soós Kevin, Christian Huber 1-1 td., Soós Kevin 2 konv., Qevin Redding, Christian Huber, Andrei Georgescu 1-1 konv.

A forduló másik mérkőzésen: Temesvári 89-esek – Bukaresti Lázadók 14-42.

ennek a meccsnek a győztese pedig a döntőben majd a Bukaresti Lázadókkal találkozik.

Fotó: Nagy Tibor

Hosszabbítás után amerikai aranyérem a jégkorong-vb-n

Az amerikai válogatott nyerte a svéd–dán közös rendezésű jégkorong-világbajnokságot, miután hosszabbítás után 1-0-ra legyőzte a svájci csapatot a vasárnap esti döntőben.

Hatalmas iram jellemezte az első harmadot, eleinte alig forogtak ve-

szélyben a kapuk, majd felpörögtek az események, de minden helyzet kimaradt.

A 26. percben büntetőhöz jutottak az amerikaiak, Conor Garland rávezetését Leonardo Genoni védte. Válatlanul is csak a gól hiányzott a játékból.

A harmadik harmad svájci emberelőnnel indult, ez kimaradt, és a folytatásban is hibátlanul védekezett mindkét válogatott.

Jöhetett a három a három elleni hirtelen halál, ebben 2 perc 2 másod-

Eredményjelző

Jégkorong-világbajnokság, döntő: Egyesült Államok – Svájc 1-0 (0-0, 0-0, 0-0, 1-0), hosszabbítás után. Gólszerző: Thompson (63.).

A kisdöntőben: Svédország – Dánia 6-2 (0-0, 3-0, 3-2).

A torna végeredménye: 1. Egyesült Államok, 2. Svájc, 3. Svédország, 4. Dánia, 5. Kanada, 6. Csehország, 7. Finnország, 8. Ausztria, 9. Németország, 10. Lettország, 11. Szlovákia, 12. Norvégia, 13. Szlovénia, 14. MAGYARORSZÁG, 15. (és kiesett) Kazahsztán, 16. (és kiesett) Franciaország.

A divízió I/A-ból Nagy-Britannia és Olaszország jutott fel.

perc telt el, amikor Tage Thompson a védő teste előtt elhúzta a korongot, és részben takarásból a jobb felső sarokba lőtt.

A tengerentúliak fennállásuk harmadik vb-címét ünnepelhették, ám az eddigi utolsó klasszikus világbajnoki döntőjüket 1934-ben játszották, mivel az 1960-as olimpiai diadalukat utólag ismerte el vb-aranyéremnek is a nemzetközi szövetség.

A svájciak ezt megelőzően sosem nyertek vb-t, 1935-ben, 2013-ban, 2018-ban és tavaly másodikok vol-

tak. A csoportkörben 3-0-ra nyertek az amerikaiak ellen a negyed- és elődöntőben gólt sem kapó alpesiek, a magyar érdekeltsgű herningi nyolcasban, május 12-én.

Az örökrangsor

Kanada: 28-szoros világbajnok
Oroszország/Szovjetunió: 27
Csehország/Csehszlovákia: 13
Svédország: 11
Finnország: 4
Egyesült Államok: 3
Nagy-Britannia és Szlovákia: 1-1

Az utóbbi tíz vb győztesei

2015 (Prága/Ostrava): Kanada
2016 (Moszkva/Szentpétervár): Kanada, ...15. MAGYARORSZÁG
2017 (Köln/Párizs): Svédország
2018 (Koppenhága/Herning): Svédország
2019 (Pozsony/Kassa): Finnország
2020: a koronavírus-járvány miatt elmaradt
2021 (Riga): Kanada
2022 (Tampere/Helsinki): Finnország
2023 (Tampere/Riga): Kanada, ...15. MAGYARORSZÁG
2024 (Prága/Ostrava): Csehország
2025 (Stockholm/Herning): Egyesült Államok, ...14. MAGYARORSZÁG

Fotó: az Egyesült Államok jégkorong-válogatottjának közösségi oldala | USA Hockey

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

A PLATÁNTÓL DÉLRE

Heather Webber

Amir Tibon

Gáza kapuja

Az izraeli-palesztin konfliktus legsötétebb napja

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyen szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy be-
tervezett hálózatfejlesztési/kar-
bantartási munkálatok miatt május 28-án 8 órától 13 óráig (becsült időpont) felfüggeszti az ivóvíz-szolgáltatást **Marosvásárhelyen**
a Somostető (Cornești) utca 67-110. szám alatt, a Szegfű és a Nyár utcában,
valamint 10 órától 17 óráig (becsült időpont)
a Moldova és a Vadász utcában.
Felhívjuk a fogyasztók figyel-
mét, hogy a vízszolgáltatás újra-
indításakor előfordulhat, hogy a
vezetékekben lévő lerakódások
felkavarodása miatt a csapból
rövid ideig zavaros víz folyik.
Javasoljuk, hogy ezt a vizet,
amедdиг ki nem tisztul, csak ház-
tartási célokra használják.
Elnézést kérünk a kellemetlenség-
ért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt.,
Marosvásárhely

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SÍRKERETEZÉSI MUNKÁLATOKAT

vállalunk 30 éves tapasztalattal, garanciával,
mozaikból, gránitból. 10% kedvezmény
a nyugdíjasoknak.
Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (25711-I)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kemény tűzifa, 220 lej/méter. Tel. 0759-678-112. (25800-I)

ELADÓ kemény tűzifa, 220 lej/méter. Tel. 0756-528-049. (25801-I)

KÜLÖNFÉLÉK

ÉPÍTKEZÉST, vakolást, meszelést, tetőjavítást, kerítésépítést
vállalunk, van saját anyagunk. 16% kedvezmény nyugdíjasoknak.
Tel. 0737-917-642, András. (25752-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből/lemezből, kisebb
javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést, festést stb. Tel.
0758-880-496, Csaba. (25836-I)

VÁLLALUNK szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, vasmunkát,
kerítéskészítést stb. Tel. 0742-344-119, Vilmos. (25835-I)

SZEMÉTELHORDÁST, régi bútor elszállítását vállaljuk. Tel.
0749-644-922. (25726)

MEGEMLÉKEZÉS

Könnyes szemmel felnézek az égre, kérem a Jóistent,
nyugtasson békében.
Fájó szívvel emlékezünk május 27-én
LACZKÓ KÁROLYRA
halálának 12. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyu-
galma csendes!
Felesége, Mária Magdolna, Zsolt és családja. (25828-I)

„Az idő talán begyógyítja a sebeket, de soha nem hoz
feledést.”
Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk életünk
legsomorúbb napjára, május 27-ére,
BOÉR ISTVÁN
halálának tizenhatodik évfordulóján. Nyugodj békében, az
angyalok vigyázzanak rád!
Emléke szívünkben örökké élni fog.
Szerettei. (25837-I)

Fájó szívvel emlékezünk a sáromberki
GURZA IDA
tanítónőre halálának 13. évfordulóján. Drága, szép emléke
örökké közöttünk él. Jóságát és szeretetét szívünkben
őrizzük. Nyugodjon békében! Menye és unokái. (25851-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett fe-
leség, testvér, sógornő, nagynéni, barát és jó szomszéd,
DOBAI szül. SZEMÉLY TERÉZIA
életének 85. évében, 2025. május 24-én csendesen megpi-
hent.
Utolsó útjára 2025. május 27-én 12 órakor kísérvük a
marosvásárhelyi református sírkertben. Emléke legyen ál-
dott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (25843-I)

A Mureș Insolvency SPRL, a LION INTERNATIONAL TRADING KFT. – székhelye: Erdőszentgyörgy, Petőfi
utca 95. szám – cégfelszámolója közvetlen tárgyalás útján értékesíti az adós cég tulajdonában levő alábbi
javakat:
1. Ingatlan javak (építmények és területek), telekkönyvszám 50170/ Erdőszentgyörgy, 16.492 négyzetméter
terület, és építmények: irodaépület, termelőcsarnok, raktárak, faszárító, hőközpont, szivattyúállomás és
egyéb építmények.
2. Ingó javak:
Gépek és felszerelések, fafeldolgozó gépek
Irodai felszerelés és bútorzat;
Raktáron levő félkésztermék-készlet és egyéb anyagok.
A közvetlen tárgyaláson részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a
tenderfüzetet, vásárlási ajánlatot nyújtanak be, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát mint részvételi
díjat 24 órával a tárgyalás előtt. A közvetlen tárgyaláson való részvételtől szóló dokumentumokat ugyanazon
határidőre kell leadni.
A javak értékesítésére június 5-én 15 órától kerül sor a cégfelszámoló székhelyén – Marosvásárhely, Ștefan
cel Mare utca 9/3. szám –, és hetente csütörtökönként megismétlik ugyanabban az időpontban, a javak
értékesítéséig. Az alku kezdő ára 1.984.000 euró, nem tartalmazza a héát. 1.010.000 euró alatti árat nem
fogadnak el. A javak részletes listája a www.licitatii-insolventa.ro, a www.smdamures.ro weboldalakon és az
adós vagy a cégfelszámoló székhelyén tanulmányozható.
Bővebb felvilágosítás a cégfelszámoló 0756-086-289, 0745-653-430 telefonszámon.

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyéko-
lástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és pony-
vával. Tel. 0745-379-638. (68610)
A TORDAI cég MÉSZÁROST alkalmaz. Tel. 0744-644-026. (68620-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó

- információ - 118-932

- általános - 118-800

• Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,
Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/212-305

• SMURD (betegekkel
kapcsolatos információk) - 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:
- gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi

Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,
otthongondozó szolgálat,
8–16 óra között: 0736-883-110

• Optika-Optofarm

- 0265/212-304

- 0265/312 436

- 0265/250-120

- 0265/263 351

• Optolens szemsebészet- 0265/263-351

• Dora Optics - 0733-553-976

• Smile Klinik fogászat - 0751-877-832

• Radiológia, echográfia

Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446

• Prefektúra - 0265/266-801

• DIGI - 0365/400-401

- 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat- 0800-500-929

- vidék - 0265/929

• Delgaz Grid - 0265/200-928

- 0800/800 928

• Aquaserv:

- hideg víz-csatorna - 0265/215-702

- közönségszolgálat - 0265/208-888

- központ - 0265/208-800

- 08008 208-888

• Fogyasztóvédelmi hivatal- 021-9551

• Vasútállomás - 0265/236-284

• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
(0-24 óra), professzionális balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás- 0265/215-119
- 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) -
0265/263-865

koporsók, kellékek, - 0745-606-215

koszorúk - 0745-606-269

és halottszállítás - 0758-047-604

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907

